

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN
PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
REGIONALE ȘI TURISMULUI

AGENȚIA pentru
DEZVOLTARE
REGIONALĂ
CENTRU

Instrumente Structurale
2007-2013

MODIFICĂRI STRUCTURALE ÎN EVOLUȚIA FORȚEI DE MUNCĂ DIN REGIUNEA CENTRU

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL CENTRU

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inioregio.ro

ADR CENTRU, Str. Decebal, 12, 510093, Alba Iulia, România,

Tel.: (+ 40) 258 - 818616 , Fax: (+ 40) 258 - 818613

Internet: www.adrcentru.ro, www.regio.adrcentru.ro, e-mail: office@adrcentru.ro

Caracteristici generale

Transformările socio-economice care au urmat anului 1989 și evoluțiile demografice au influențat în mod decisiv evoluția și structura forței de muncă din Regiunea Centru. Evoluția numerică atât a populației active cât și a populației ocupate a urmat o tendință negativă de-a lungul întregii perioade analizate. În ciuda unui reviriment economic în ultimii ani tendința s-a menținut din cauza migrației temporare spre țările din vestul Europei și a scăderii populației în vârstă de muncă.

Structura forței de muncă a suferit modificări semnificative, principalele direcții fiind restrângerea sectorului primar (în special industria extractivă) și a celui secundar, concomitent cu dezvoltarea sectorului serviciilor și al construcțiilor. Ponderea populației ocupate în agricultură rămâne foarte ridicată, în ciuda unei ușoare descreșteri înregistrate în ultimii 5-6 ani.

Disparitățile intra-regionale s-au accentuat în ultima perioadă punând în evidență procesul de concentrare a forței de muncă, în special a celei înalt calificate, în marile centre urbane și în zonele adiacente – zone cu un dinamism economic ridicat care au reușit atragerea de investiții semnificative în ultimii ani.

Populația activă

Perioada 1996-2009 a fost marcată de reducerea numărului populației active civile din Regiunea Centru de la 1238,8 mii persoane în 1996 la 1107,2 mii persoane în 2009 și a ratei de activitate a populației în vârstă de muncă de la 68% în 1996 la 62,2% în 2009. Această valoare este superioară celei înregistrate la nivelul țării care era, în 2009, de 60,7%. Se remarcă diferențe semnificative între județele din Regiunea Centru, rata cea mai ridicată de activitate fiind înregistrată în județul Alba (69,7 %), iar cea mai redusă în județul Brașov (57,5%). Trendul descendent s-a menținut cu excepția județului Alba, la toate celelalte județe ale regiunii, în întreaga perioadă analizată. Cauzele principale care au determinat această evoluție sunt reducerea vârstei medii de pensionare (prin pensionarea anticipată) și creșterea numărului persoanelor care urmând o instituție de învățământ superior își prelungesc, implicit, perioada de inactivitate.

Rata globală de activitate (numărul persoanelor active, inclusiv personalul militar și cel asimilat acestuia, la 100 locuitori) a fost în 2009 de 44,2% la nivelul Regiunii Centru, fiind mai redusă în mediul rural decât în cel urban (38,7% față de 48,1% în mediul urban). La nivel național rata globală de activitate a fost de 46,2%, diferența între cele două medii fiind mai redusă (46,4% în mediul urban față de 45,9% în mediul rural).

Populația ocupată

Evoluții similare cu cele ale populației active și ratei de activitate au înregistrat și populația ocupată civilă și rata de ocupare a populației în vârstă de muncă. Astfel, numărul persoanelor ocupate s-a redus în perioada 1996-2009 cu 13,9% în Regiunea Centru și cu 10,3% la nivelul țării. Rata de ocupare a populației în vârstă de muncă la nivel regional a scăzut de la 63,9% în 1996 la 56,3% în 2009. La nivelul țării rata de ocupare a fost de 56%. În cadrul

Regiunii Centru cea mai ridicată rată de ocupare s-a înregistrat în județul Alba (61%), iar cea mai redusă în județul Brașov (52,5%).

Ponderea cea mai mare o dețin persoanele din grupa de vârstă 25-34 ani (29,5%), în mediul urban ponderea acestei grupe de vârstă fiind de 31,5% din totalul populației ocupate.

Sectorul serviciilor deține cea mai mare pondere din populația ocupată (42,6%), fiind urmat de industrie (26,6%) și agricultură (24,2%). Față de anul 1996, ponderea populației ocupate în sectorul serviciilor a crescut cu 12,2 puncte procentuale, ponderea populației din industrie s-a redus cu 10,2 puncte procentuale, iar cea a agriculturii 4,9 puncte. Ponderea agriculturii la nivel regional este sensibil mai mică decât la nivel național (24,2% față de 29,1 %), în timp ce ponderea industriei este mult mai ridicată (26,6% față de 21,1%). Se remarcă diferențe notabile între județele din Regiunea Centru. Astfel, cele mai ridicate ponderi ale persoanelor ocupate în agricultură se înregistrează în județele Harghita (32,3%) și Alba (31,1%), iar cele mai scăzute în Brașov (13,6%) și în Sibiu (16,2%). Ponderea populației ocupate în activități industriale este mai mare în județele Sibiu (30,8 %) și Covasna (27,8%) și mai scăzută în Harghita (25,4%) și Mureș (24,2%).

Și în privința structurii populației ocupate după nivelul de instruire se remarcă diferențe notabile între Regiunea Centru și țară. La nivel regional ponderea cea mai însemnată o dețin absolvenții de învățământ liceal (35,7%), fiind urmate de persoanele care au absolvit o instituție de învățământ profesional sau de ucenici (28,3%). La nivelul țării ordinea aceeași, ponderile fiind însă diferite: absolvenții de studii liceale dețin o pondere de 31,8%, iar persoanele care au absolvit studii profesionale reprezintă 23,5% din populația ocupată. Ponderea persoanelor ocupate din Regiunea Centru care au absolvit o instituție de învățământ superior a fost de 15,3% în anul 2009, valoare apropiată de cea înregistrată la nivel național (15,5%). În cazul femeilor, ponderea persoanelor cu studii superioare a fost de 17,5% în Regiunea Centru și de 17,6% la nivel național. Ponderea forței de muncă cu studii superioare a crescut semnificativ în ultimii ani, acest trend fiind de așteptat să continue în perioada următoare.

Forța de muncă salariată

Numărul mediu al salariaților din Regiunea Centru s-a redus în perioada 1996-2009 cu 24,6% (191 mii persoane), scăderea cea mai mare înregistrându-se în județul Harghita (-30%). La nivelul țării scăderea numărului salariaților a fost mai puțin accentuată (-19,6%). Scăderi însemnate ale numărului de salariați în perioada 1995-2009 s-au înregistrat în principalele ramuri ale economiei naționale: agricultură (-78,1%), industrie (-50,4%), transporturi (-22,3%). Este de remarcat faptul că scăderea numărului de salariați din agricultură are o amploare sensibil mai mare decât scăderea populației ocupate în aceeași ramură, cauza principală fiind restrângerea sectorului de stat ca urmare a încetării activității unor societăți sau reducerii efectivelor de salariați ale acestora. Aceste evoluții au produs modificări semnificative la nivelul structurii sectoriale a forței de munca salariate. Astfel, ponderea salariaților din industrie s-a redus în perioada 1995-2009, de la 51,1% la 34,5%, iar cea a salariaților din agricultura și silvicultura de la 7,6% la 2,3%, crescând, în schimb, ponderea salariaților din activitățile sectorului terțiar: comerț de la 9,4% la 16,4%, tranzacții imobiliare, servicii prestate întreprinderilor de la 1,2% la 5%.

Șomerii

Rata șomajului la nivel regional a avut o evoluție oscilantă în perioada 1996-2009, cea mai scăzută rată înregistrându-se în anul 2007 (4,8%), iar cea mai ridicată în 1999 (11%). La sfârșitul anului 2009 rata șomajului în Regiunea Centru era de 9,6% (7,8% la nivel național), cea mai înaltă valoare înregistrându-se în județul Alba (12,6%), iar cea mai redusă în județele Mureș și Sibiu (8,1% respectiv 8,2%). În rândul femeilor rata șomajului a fost mai scăzută (5,6%), aceeași situație întâlnindu-se la nivelul țării (4,6%).

Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului a avut o evoluție asemănătoare ratei șomajului. Numărul cel mai scăzut de șomeri s-a înregistrat în 2007 (53425 persoane), iar cel mai mare în 1999 (130941 persoane). Se remarcă apariția după anul 1996 a două categorii noi de șomeri - beneficiarii de ajutor de integrare profesională și beneficiarii de plăți compensatorii. Ponderea șomerilor neindemnizați este în continuă creștere, ajungând la sfârșitul anului 2009 la 65,2% la nivel regional și la 61,4% la nivelul întregii țări.

Numărul șomerilor din regiune a scăzut în fiecare an, începând cu 2001, pe măsură ce procesele de restructurare economică începute în perioada 1997-2000 s-au încheiat. Restructurările au afectat ramuri economice cu o pondere importantă, precum industria construcțiilor de mașini, industria chimică, industria de apărare, industria minieră, consecințele cele mai puternice resimțindu-se în județele Brașov, Alba, Harghita și Mureș. La reducerea șomajului a contribuit și migrația masivă din ultimii ani a forței de muncă spre țările Europei Occidentale.

Județul Brașov a înregistrat cea mai mare reducere a ratei șomajului între anii 2004 și 2008, după ce, anterior, avusese rate înalte ale șomajului. Sibiuul a reușit să-și mențină cea mai redusă rată a șomajului din Regiunea Centru (de 3,1%) timp de 2 ani consecutivi, în 2007 și 2008, semn al dinamismului economic al acestui județ.

Anul 2009 a adus o creștere semnificativă a ratei șomajului din Regiunea Centru care la finele anului a ajuns la 9,6% (105439 persoane aflându-se în evidențele ANOFM). Toate cele șase județe au înregistrat rate ale șomajului mai mari decât rata medie la nivel național, în 3 județe – Alba, Covasna și Harghita - depășindu-se pragul de 10%.

Raportul de dependență economică

Un indicator socio-economic important și sensibil la variațiile de pe piața forței de muncă este raportul de dependență economică. Acesta relevă situația ocupării forței de muncă, la un moment dat, dintr-o perspectivă mai largă, nu doar economică ci și socială, punând în evidență anumite corelații între populația activă ocupată, populația activă neocupată și populația inactivă. Ca efect cumulat al recesiunii economice din perioadele 1997-1999 și 2009-2010 și al accentuatului proces de îmbătrânire demografică înregistrat după 1990, raportul de dependență economică s-a deteriorat an de an, crescând de la 1293 ‰ în 1996 la 1574‰ în 2003, scăzând apoi la 1520‰ în 2009. Situația la nivelul întregii țări este chiar mai gravă, valoarea acestui raport fiind de 1556‰ în anul 2009. Se constată diferențe notabile între județele din Regiunea Centru, cel mai redus raport de dependență economică înregistrându-se în județul Alba (1322‰), iar cel mai ridicat în județul Covasna (1677‰).

Concluzii

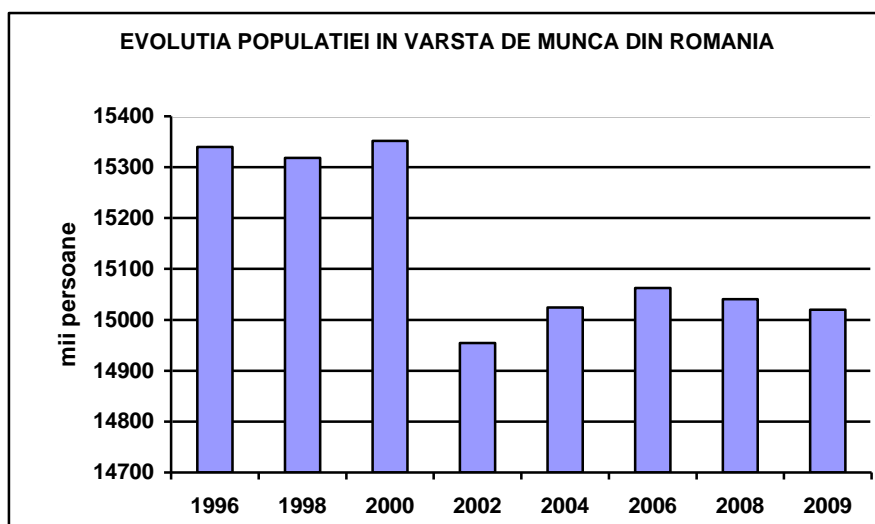
Ca tendințe majore se evidențiază scăderea continuă, în perioada 1996-2009, a populației active, populației ocupate și a numărului de salariați ca și a ratelor de activitate și de ocupare a populației, determinând creșterea raportului de dependență economică. S-a ajuns astfel, la nivelul Regiunii Centru, ca la fiecare două persoane ocupate să revină sarcina întreținerii altor trei persoane, Aceste evoluții negative amplifică dezechilibrele deja existente între partea activă și partea inactivă a populației, exercitând presiuni considerabile asupra sistemului de asigurări sociale. Se remarcă, de asemenea, menținerea sau amplificarea disparităților geografice atât la nivel regional cât și la nivel național.

Conform previziunilor demografice, Regiunea Centru se va confrunta în anii următori cu un proces accentuat de scădere și de îmbătrânire a populației, ceea ce ar putea determina dezechilibre majore pe piața forței de muncă. Pentru a preîntâmpina o astfel de evoluție este necesară implementarea unor politici de stimulare a mobilității teritoriale și profesionale a forței de muncă, în sensul creșterii adecvării calificărilor profesionale la cerințele aflate într-o rapidă schimbare ale pieței muncii, printr-o ofertă de formare inițială mai largă și prin aplicarea de programe de formare profesională continuă. Aceste politici regionale și naționale vor trebui puse în acord cu obiectivele înscrise în **Strategia Europa 2020** a Uniunii Europene, strategie ce are ca prioritate esențială creșterea economică incluzivă, iar ca obiectiv țintă atingerea până în anul 2020 a unui grad de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20-64 ani de cel puțin 75%.

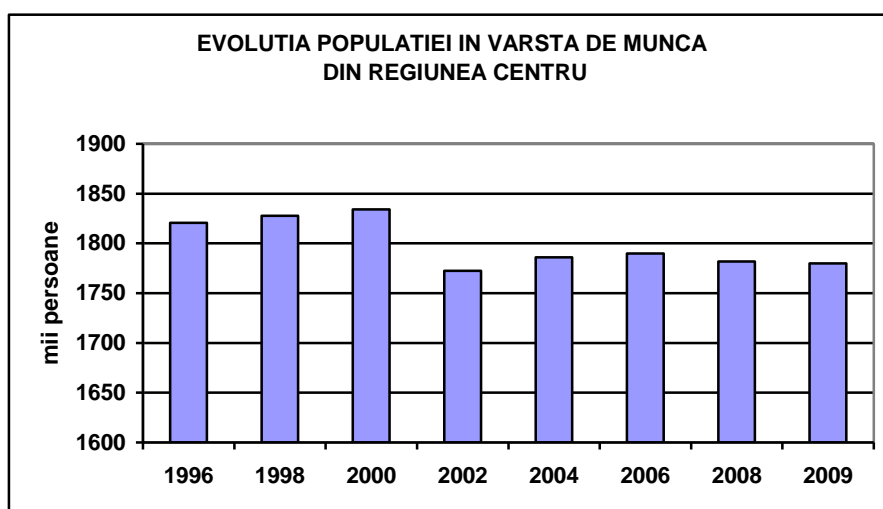
Tab 1

Evoluția populației în vârstă de muncă (15-64 ani) în perioada 1996-2009

	-persoane-							
	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
România	15339369	15318535	15351612	14954474	15024274	15062288	15040748	15019959
Reg. Centru	1820617	1827679	1834291	1772385	1786093	1789699	1781943	1779964
Alba	271927	271694	270352	264048	265400	264304	261882	262430
Brașov	448263	450925	453184	427301	435036	437300	437449	436971
Covasna	156229	157587	158542	156004	156549	157294	155374	154389
Harghita	231906	233197	234467	227517	228743	228106	225926	224600
Mureș	408395	407949	408407	400143	400228	401350	398864	398021
Sibiu	303897	306327	309339	297372	300137	301345	302448	303553

Grafic 1

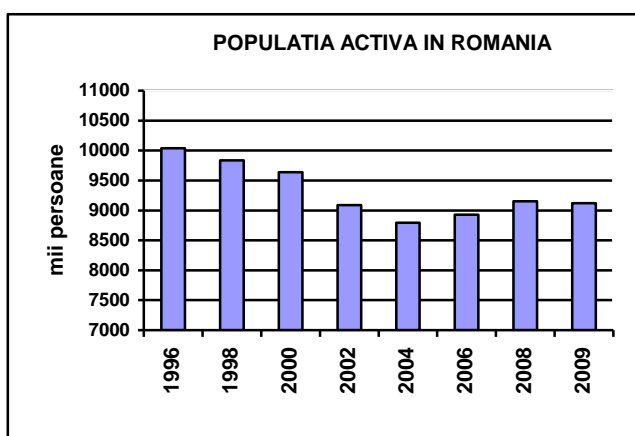
Grafic 2

Tab. 2

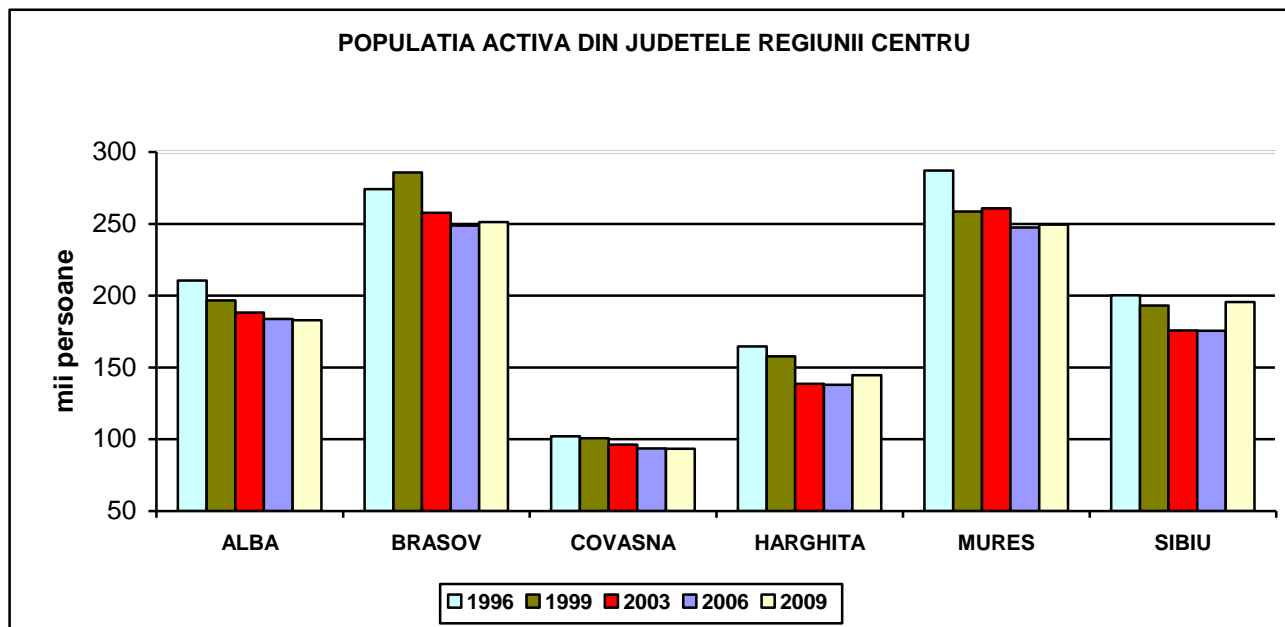
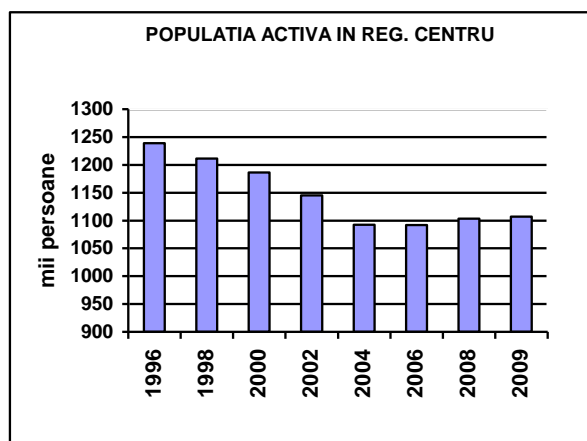
Evoluția populației active civile în perioada 1996-2009

	-mii persoane-							
	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
România	10036,6	9837,7	9636,4	9089,6	8796,2	8929,8	9150,4	9120,1
Reg. Centru	1238,8	1211,4	1186,3	1145,3	1092,5	1092,0	1103,5	1107,2
Alba	210,6	198,0	204,1	198,0	186,4	183,9	181,4	182,8
Brașov	274,2	286,4	269,1	271,9	256,4	246,0	250,3	251,3
Covasna	102,1	107,4	101,4	96,3	94,4	91,8	93,8	93,5
Harghita	164,6	161,4	162,1	142,0	132,9	139,6	143,3	144,7
Mureș	287,0	269,2	264,6	257,4	245,1	249,3	248,4	249,4
Sibiu	200,3	189,0	185,0	179,7	177,3	181,4	186,3	195,5

Grafic 3

Grafic 4 Grafic 5

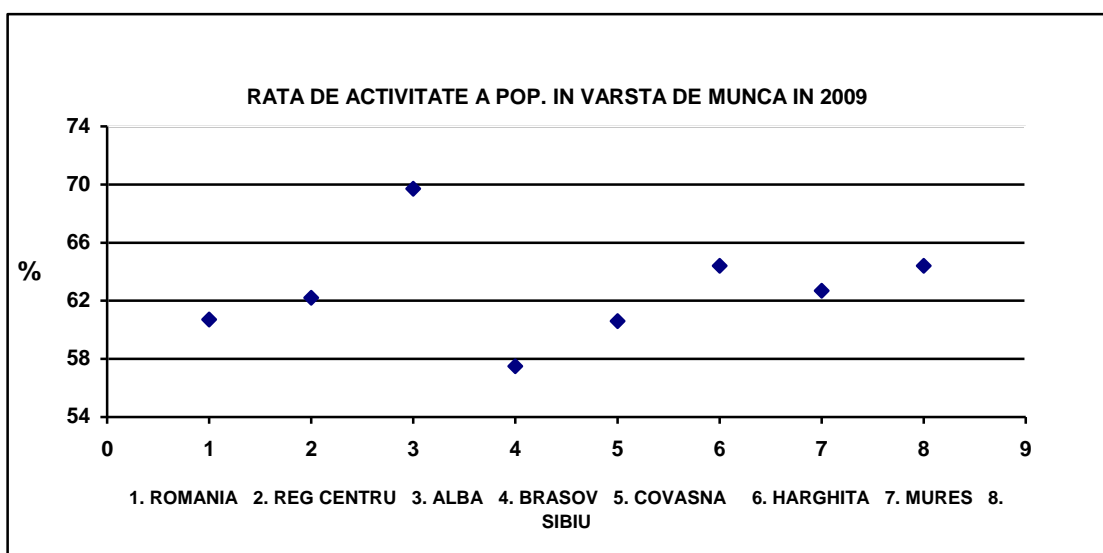
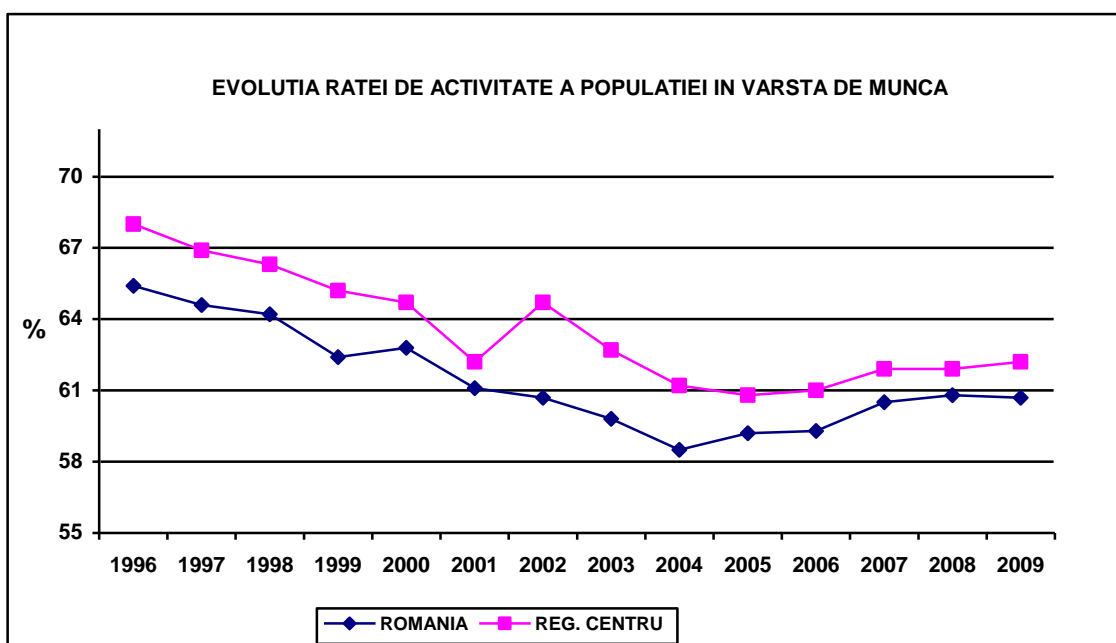
Tab. 3

Evoluția ratei de activitate a populației în vârstă de muncă (15-64 ani)

- % -

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
România	65,4	64,2	62,8	60,7	58,5	59,3	60,8	60,7
Reg. Centru	68,0	66,3	64,7	64,7	61,2	61,0	61,9	62,2
Alba	77,4	72,9	75,5	75,0	70,2	69,6	69,3	69,7
Brașov	61,2	63,5	59,4	63,6	58,9	56,3	57,2	57,5
Covasna	65,4	68,2	64,0	61,7	60,3	58,4	60,4	60,6
Harghita	71,0	69,2	69,1	62,4	58,1	61,2	63,4	64,4
Mureș	70,3	66,0	64,8	64,4	61,2	62,1	62,3	62,7
Sibiu	65,9	61,7	59,8	60,4	59,1	60,2	61,6	64,4

Grafic 6

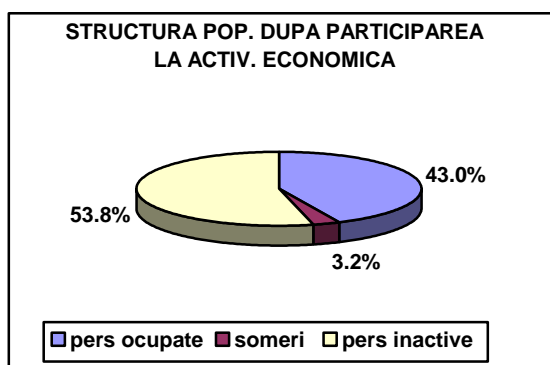
Grafic 7

Tab 4

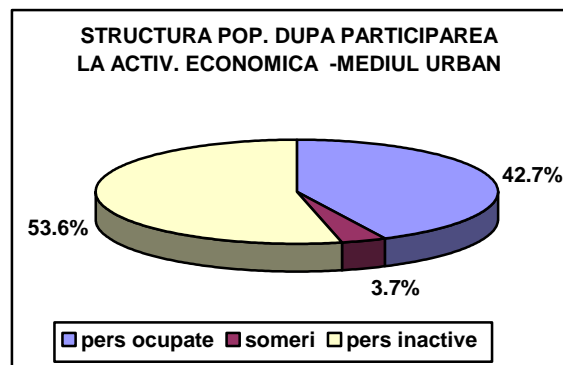
**Structura populației după participarea la activitatea economică pe medii
și grupe de vârstă în anul 2009**

	Total populație	Persoane active			Persoane inactive
		Total	Ocupate	Șomeri	
TOTAL ROMÂNIA	100,0	46,2	43,0	3,2	53,8
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15-24 ani	100,0	30,9	24,5	6,4	69,1
25-34 ani	100,0	77,8	72,4	5,4	22,2
35-44 ani	100,0	83,0	78,4	4,6	17,0
45-54 ani	100,0	74,2	70,0	4,2	25,8
55-64 ani	100,0	43,9	42,6	1,3	56,1
65 ani și peste	100,0	13,7	13,7	0,0	86,3
TOTAL MEDIU URBAN	100,0	46,4	42,7	3,7	53,6
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15-24 ani	100,0	25,4	18,5	6,9	74,6
25-34 ani	100,0	81,6	75,6	6,0	18,4
35-44 ani	100,0	85,2	80,1	5,1	14,8
45-54 ani	100,0	73,4	68,5	4,9	26,6
55-64 ani	100,0	33,0	31,6	1,4	67,0
65 ani și peste	100,0	1,4	1,4	0,0	98,6
TOTAL MEDIU RURAL	100,0	45,9	43,5	2,4	54,1
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15-24 ani	100,0	37,8	32,0	5,8	62,2
25-34 ani	100,0	72,3	67,8	4,5	27,7
35-44 ani	100,0	79,9	76,1	3,8	20,1
45-54 ani	100,0	75,4	72,4	3,0	24,6
55-64 ani	100,0	58,3	57,1	1,2	41,7
65 ani și peste	100,0	23,4	23,4	0,0	76,6

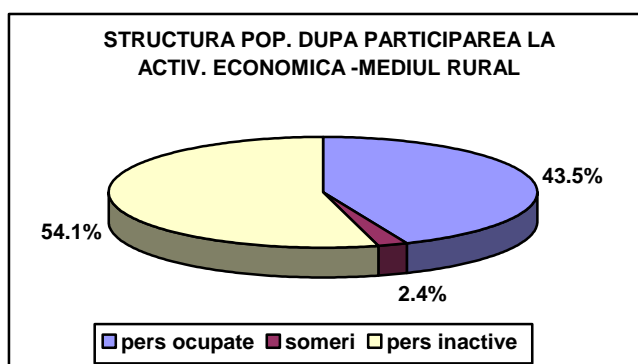
Grafic 8

Grafic 9

Grafic 10

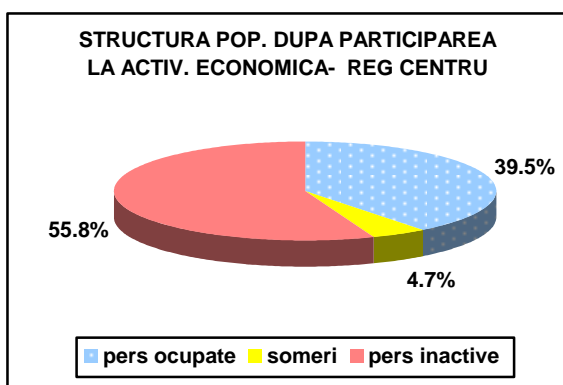
Tab. 5

**Structura populației după participarea la activitatea economică pe medii
și grupe de vârstă în anul 2009**

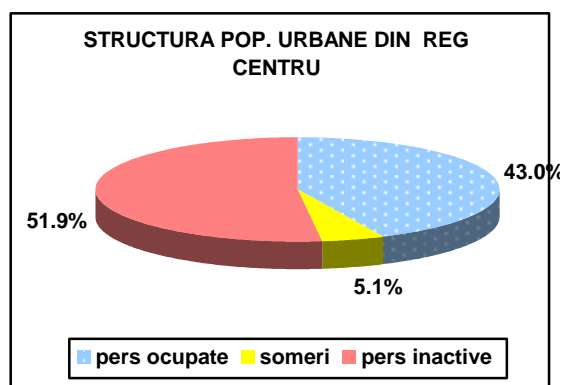
- % -

	Total populație	Persoane active			Persoane inactive
		Total	Ocupate	Șomeri	
TOTAL REGIUNEA CENTRU	100,0	44,2	39,5	4,7	55,8
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15-24 ani	100,0	31,2	21,8	9,4	68,8
25-34 ani	100,0	78,1	70,9	7,2	21,9
35-44 ani	100,0	82,8	76,4	6,4	17,2
45-54 ani	100,0	72,9	65,7	7,2	27,1
55-64 ani	100,0	36,4	34,0	2,4	63,6
65 ani și peste	100,0	4,7	4,7	0,0	95,3
TOTAL MEDIU URBAN	100,0	48,1	43,0	5,1	51,9
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15-24 ani	100,0	27,7	18,3	9,4	72,3
25-34 ani	100,0	85,0	78,1	6,9	15,0
35-44 ani	100,0	87,5	80,9	6,6	12,5
45-54 ani	100,0	77,6	69,5	8,1	22,4
55-64 ani	100,0	35,7	33,0	2,7	64,3
65 ani și peste	100,0	1,0	1,0	-	99,0
TOTAL MEDIU RURAL	100,0	38,7	34,4	4,3	61,3
sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15-24 ani	100,0	36,2	26,8	9,4	63,8
25-34 ani	100,0	66,7	59,0	7,7	33,3
35-44 ani	100,0	75,5	69,3	6,2	24,5
45-54 ani	100,0	63,9	58,4	5,5	36,1
55-64 ani	100,0	37,6	35,7	1,9	62,4
65 ani și peste	100,0	8,8	8,8	0,0	91,2

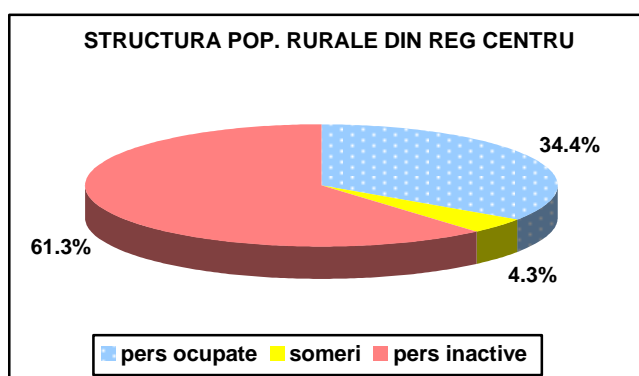
Grafic 11

Grafic 12

Grafic 13

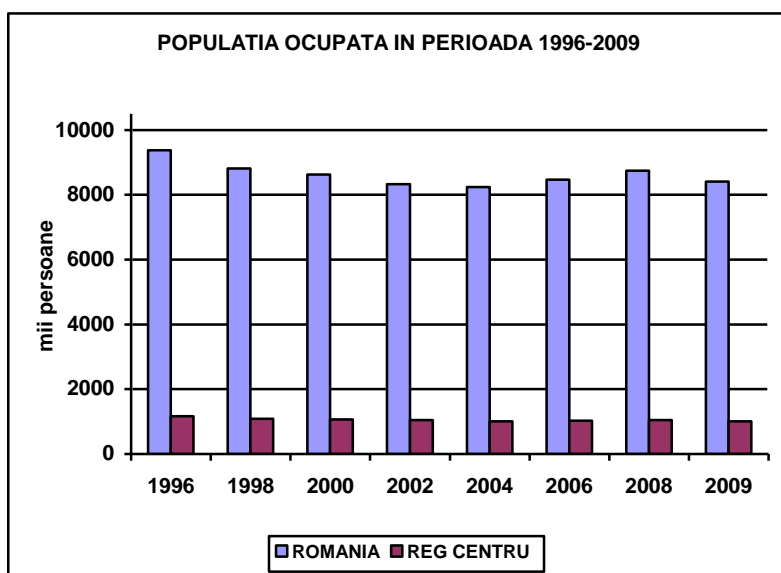

Tab. 6

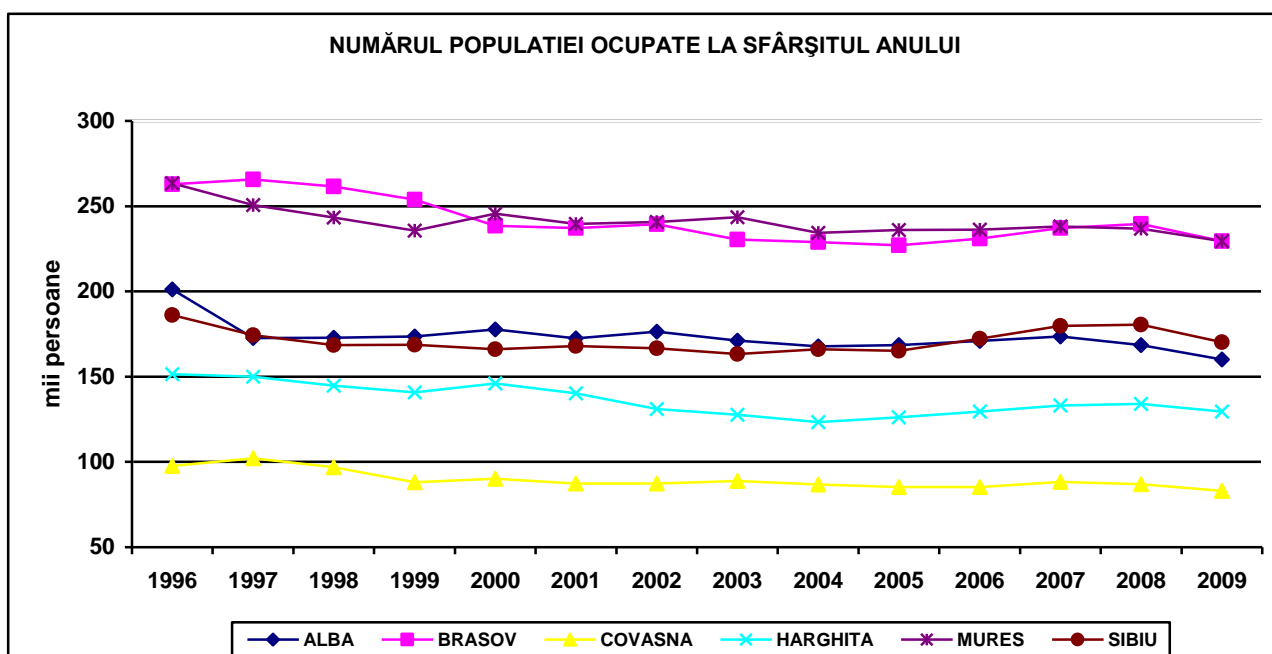
Populația ocupată civilă în perioada 1996-2009

	-mii persoane-							
	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
România	9379,0	8812,6	8629,3	8329,0	8238,3	8469,3	8747	8410,7
Reg. Centru	1162,8	1088,0	1063,9	1041,9	1007,3	1024,9	1046,5	1001,8
Alba	201,1	172,9	177,7	176,5	167,8	170,9	168,6	160,0
Brașov	262,9	261,5	238,4	239,5	229,0	230,9	239,6	229,5
Covasna	97,7	96,9	90,1	87,4	86,7	85,2	87,0	83,1
Harghita	151,4	144,7	146,0	131,0	123,4	129,5	134,0	129,6
Mureș	263,5	243,4	245,7	240,8	234,4	236,2	236,8	229,4
Sibiu	186,2	168,6	166,0	166,7	166,0	172,2	180,5	170,2

Grafic 14

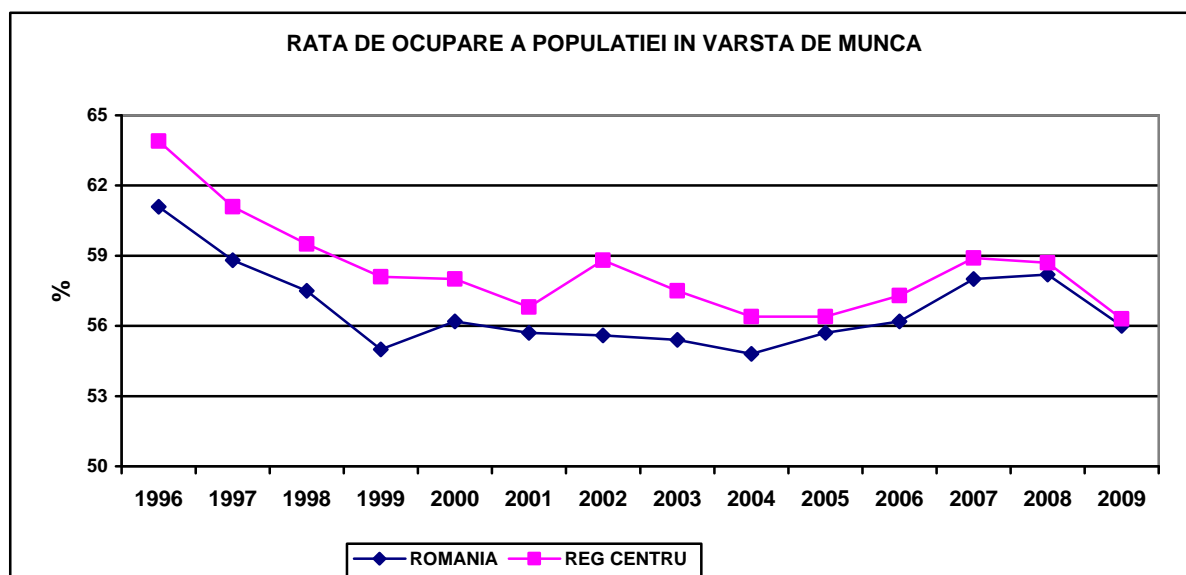
Grafic 15

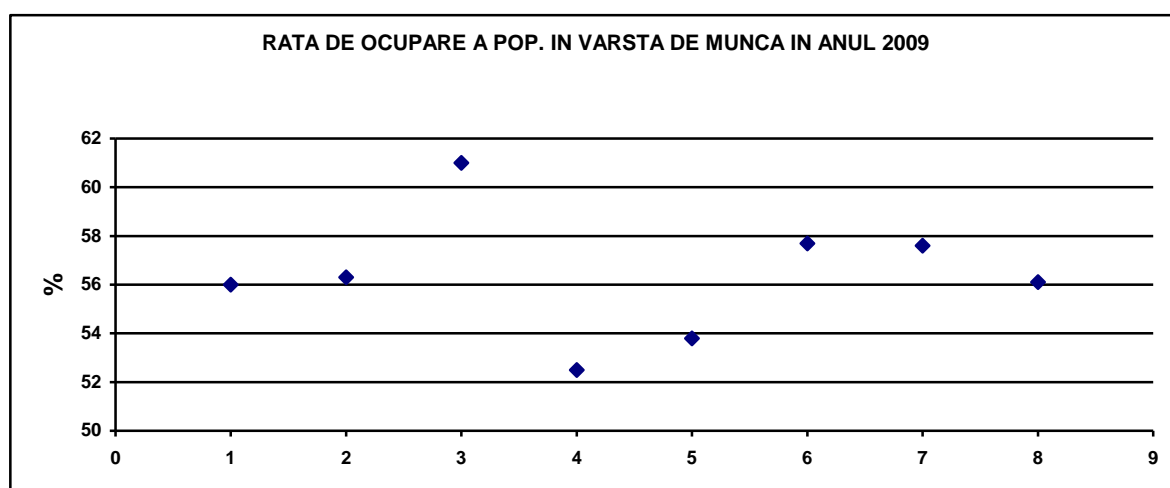
Tab. 7

Rata de ocupare a populației în vârstă de muncă

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
România	61,1	57,5	56,2	55,6	54,8	56,2	58,2	56,0
Reg. Centru	63,9	59,5	58,0	58,8	56,4	57,3	58,7	56,3
Alba	74,0	63,6	65,7	66,9	63,2	64,7	64,4	61,0
Brașov	58,6	58,0	52,6	56,0	52,6	52,8	54,8	52,5
Covasna	62,5	61,5	56,8	56,0	55,4	54,2	56,0	53,8
Harghita	65,3	62,1	62,3	57,6	53,9	56,8	59,3	57,7
Mureș	64,5	59,7	60,2	60,3	58,6	58,9	59,4	57,6
Sibiu	61,3	55,0	53,7	56,1	55,3	57,1	59,7	56,1

Grafic 16

1. România; 2. Reg. Centru; 3. Alba; 4. Brașov ;
5. Covasna ; 6. Harghita; 7. Mureș; 8. Sibiu

Grafic 17

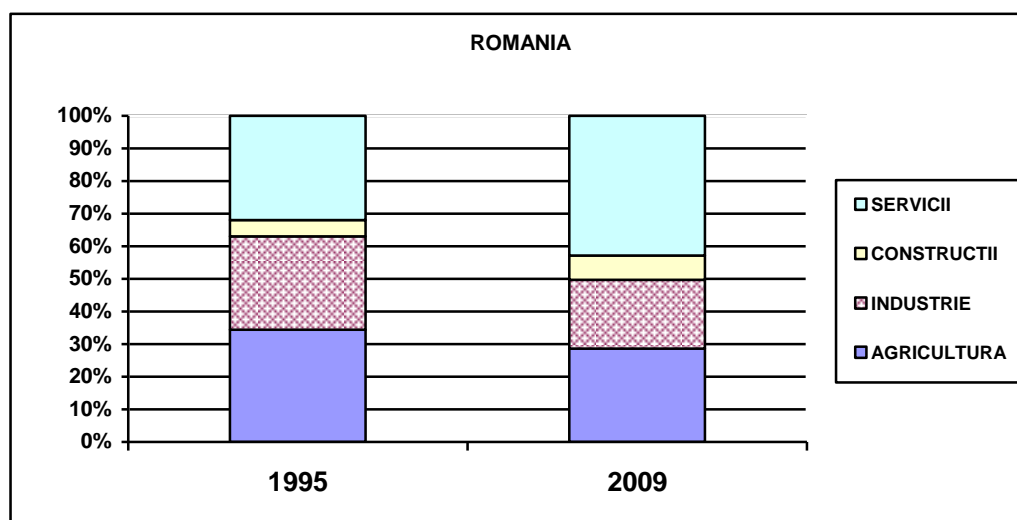
Tab. 8

Structura populației ocupate pe principalele activități ale economiei naționale

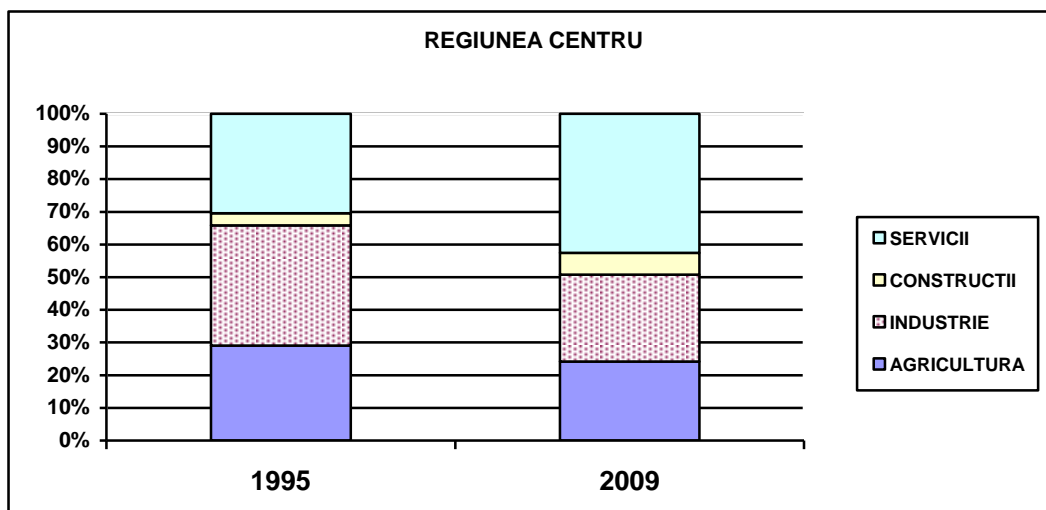
- % -

	Agricultura		Industrie		Construcții		Servicii	
	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009
România	34,4	28,7	28,6	21,1	5,0	7,4	32,0	42,8
Reg. Centru	29,1	24,2	36,8	26,6	3,7	6,6	30,4	42,6
Alba	35,7	31,1	35,1	27,4	3,7	4,2	25,5	37,3
Brașov	16,0	13,6	46,0	25,5	5,1	10,8	32,9	50,1
Covasna	34,7	28,5	35,4	27,8	2,9	4,3	27,0	39,4
Harghita	37,1	32,3	29,7	25,4	2,1	4,7	31,1	37,6
Mureș	36,6	30,0	30,3	24,2	3,3	5,8	29,8	40,0
Sibiu	21,9	16,2	40,4	30,8	3,7	7,1	34,0	45,9

Grafic 18

Grafic 19

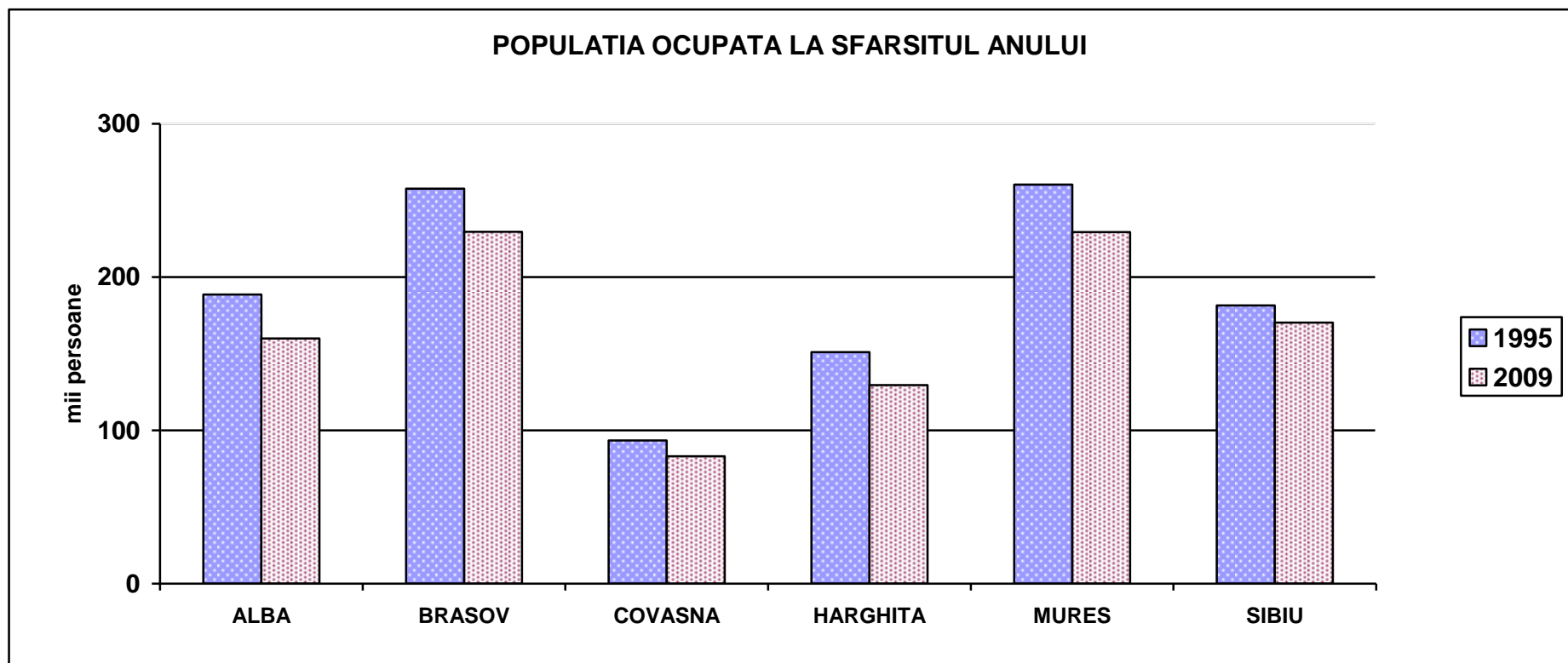

Tab. 9

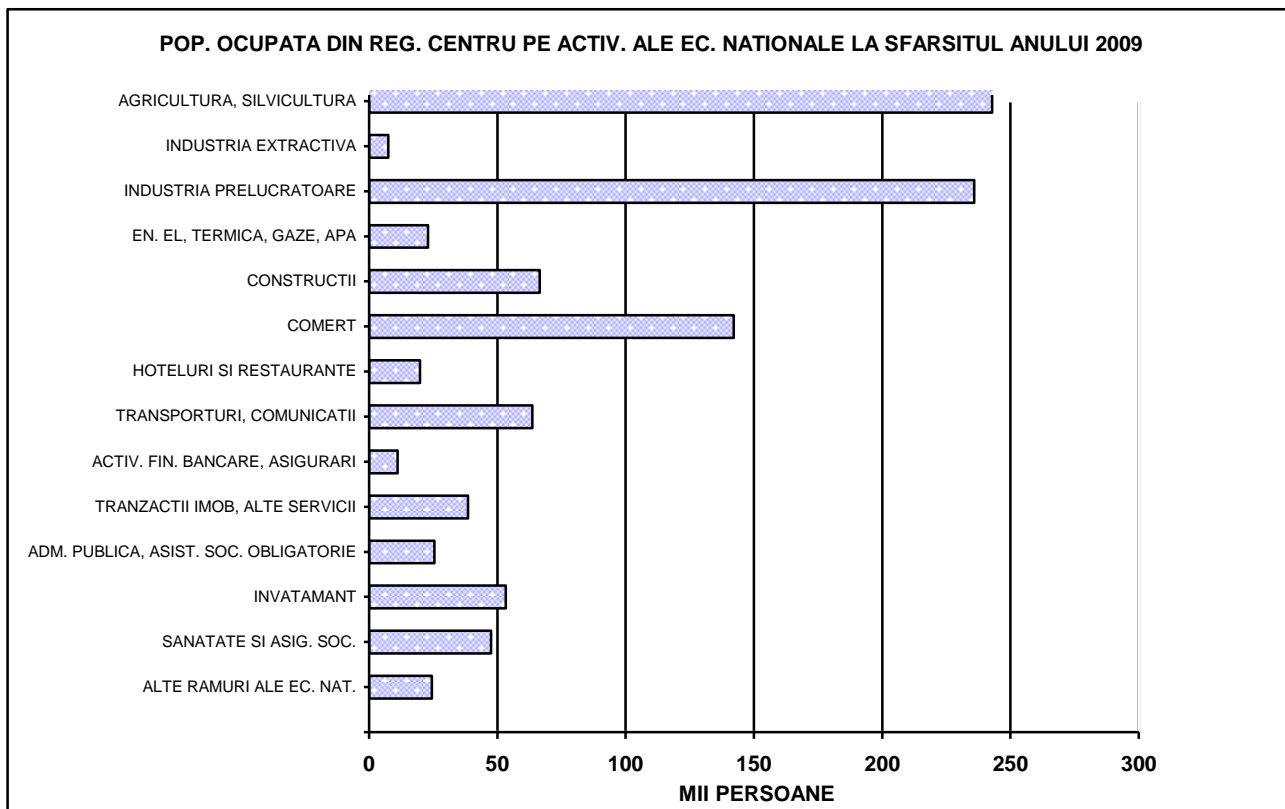
POPULAȚIA OCUPATĂ PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE (LA SFÂRȘITUL ANULUI)

-mii persoane-

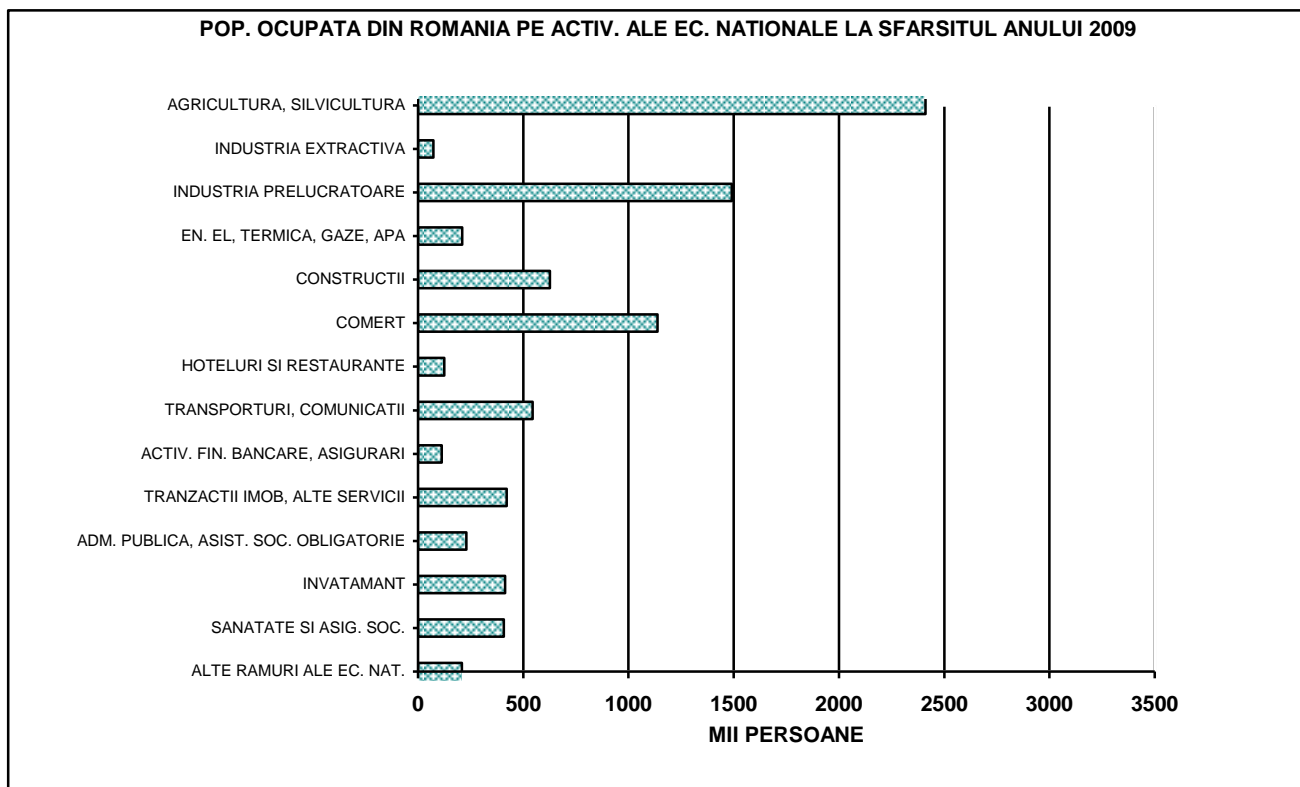
	România		Reg. Centru		Alba		Brașov		Covasna		Harghita		Mureș		Sibiu	
	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009
Total economie	9493,0	8410,7	1150,6	1001,8	188,7	160,0	275,6	229,5	93,4	83,1	151,0	129,6	260,4	229,4	181,5	170,2
Agricultură, silvicultură, piscicultură	3265,0	2410,7	334,7	242,9	67,3	49,7	44,1	31,2	32,4	23,7	56,0	41,9	95,1	68,8	39,8	27,6
Industrie	2714,2	1773,6	423,2	266,4	66,2	43,8	126,7	58,6	33,1	23,1	44,9	32,9	78,9	55,6	73,4	52,4
Industrie extractivă	249,9	73,2	18,2	7,5	6,4	0,9	1,5	0,8	2,6	0,2	4,2	0,5	2,7	3,0	0,8	2,1
Industrie prelucrătoare	2293,3	1490,8	386,3	235,9	56,8	39,5	120,1	52,3	29,5	20,8	39,4	30,0	71,2	47,1	69,3	46,2
En. electrică, termică, gaze, apă	171,0	209,6	18,7	23,0	3,0	3,4	5,1	5,5	1,0	2,1	1,3	2,4	5,0	5,5	3,3	4,1
Construcții	479,1	626,1	42,0	66,5	6,9	6,7	14,0	24,8	2,7	3,6	3,1	6,1	8,5	13,3	6,8	12,0
Comerț	865,0	1138,2	104,1	142,1	10,8	20,6	31,6	38,8	6,1	12,1	17,9	16,9	20,4	29,5	17,3	24,2
Hoteluri și restaurante	123,2	125,3	16,7	19,9	2,0	1,9	6,0	6,9	0,7	1,5	1,1	2,3	3,2	3,4	3,7	3,9
Transp. depozitare și comunicații	556,1	543,9	60,7	63,6	9,5	9,2	15,9	17,9	4,1	3,9	5,8	6,7	13,6	13,9	11,8	12,0
Activ. fin.- bancare, asigurări	70,7	113,3	8,4	11,1	1,5	1,3	1,8	2,7	0,8	0,8	1,2	1,1	1,7	2,5	1,4	2,7
Tranzacții imobiliare, alte servicii	324,4	420,6	28,4	38,5	4,9	4,4	7,6	12,8	1,4	2,5	3,0	3,8	7,5	6,3	4,0	8,7
Administrație publică, asistență socială obligatorie	130,6	230,1	15,9	25,4	2,6	4,2	3,4	6,3	1,5	2,2	2,9	3,1	3,0	5,3	2,5	4,3
Învățământ	436,4	413,0	56,0	53,3	8,1	7,4	12,8	12,6	5,4	4,7	7,5	7,5	12,2	11,9	10,0	9,2
Sănătate și asigurări sociale	332,9	407,6	39,2	47,6	5,6	7,6	7,9	9,9	3,9	3,6	5,7	5,3	9,8	13,1	6,3	8,1
Alte ramuri ale economiei naționale	195,4	208,3	21,3	24,5	3,3	3,2	3,8	7,0	1,3	1,4	1,9	2,0	6,5	5,8	4,5	5,1

Grafic 20

Grafic 21

Grafic 22

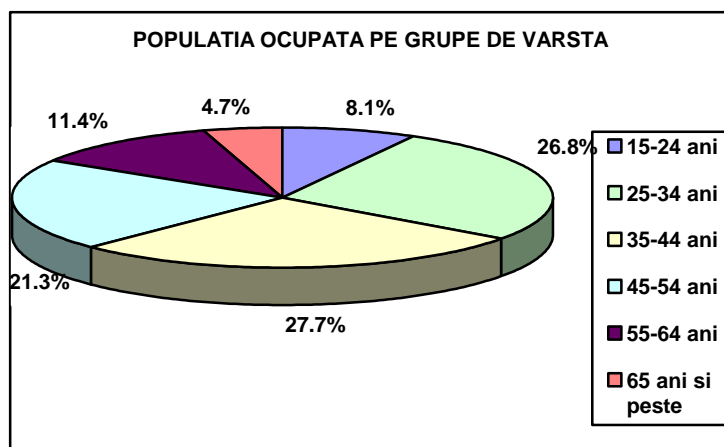
Tab. 10

Populația ocupată din România pe grupe de vârste și statut profesional, în anul 2009

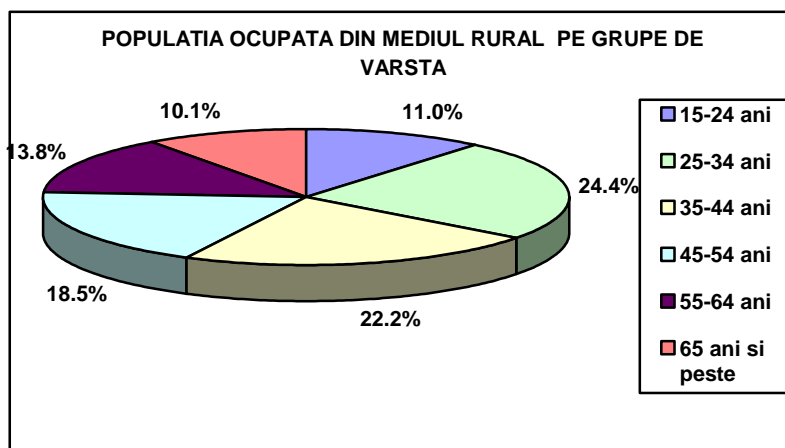
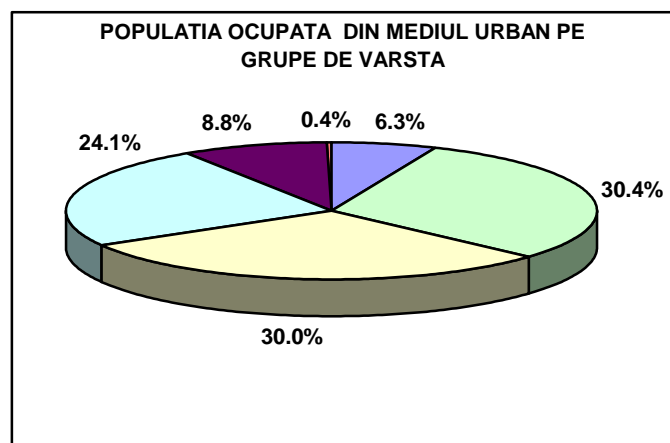
- % -

	TOTAL POPULATIE OCUPATA	Grupa de vârstă					
		15-24 ani	25-34 ani	35-44 ani	45-54 ani	55-64 ani	65 ani și peste
Total România	100,0	8,1	26,8	27,7	21,3	11,4	4,7
Salariat	100,0	7,3	30,5	31,0	23,2	7,9	0,1
Patron	100,0	1,7	23,4	35,4	30,5	8,7	0,3
Lucrător pe cont propriu	100,0	4,5	17,2	22,3	19,0	20,3	16,7
Lucrător familial neremunerat	100,0	19,6	21,5	16,9	13,4	16,6	12,0
Total mediu urban	100,0	6,3	30,4	30,0	24,1	8,8	0,4
Salariat	100,0	6,2	30,9	30,1	24,3	8,4	0,1
Patron	100,0	1,3	23,1	34,6	31,6	9,1	0,3
Lucrător pe cont propriu	100,0	8,1	27,0	28,6	19,8	12,7	3,8
Lucrător familial neremunerat	100,0	17,4	21,3	20,7	11,4	20,5	8,7
Total mediu rural	100,0	10,3	22,3	24,9	18,0	14,5	10,0
Salariat	100,0	10,5	29,3	33,5	19,9	6,6	0,2
Patron	100,0	3,1	24,6	37,9	26,8	7,3	0,3
Lucrător pe cont propriu	100,0	3,9	15,4	21,1	18,9	21,7	19,0
Lucrător familial neremunerat	100,0	19,7	21,5	16,7	13,5	16,4	12,2

Grafic 23

Grafic 24

Grafic 25

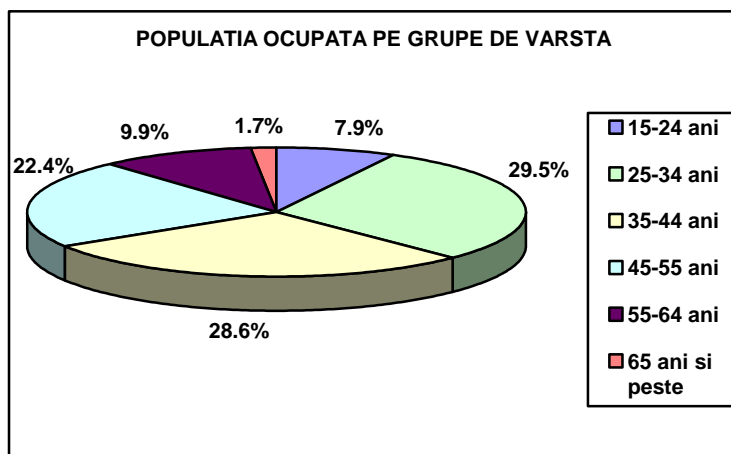
Tab. 11

Populația ocupată din Regiunea Centru pe grupe de vârste și statut profesional, în anul 2009

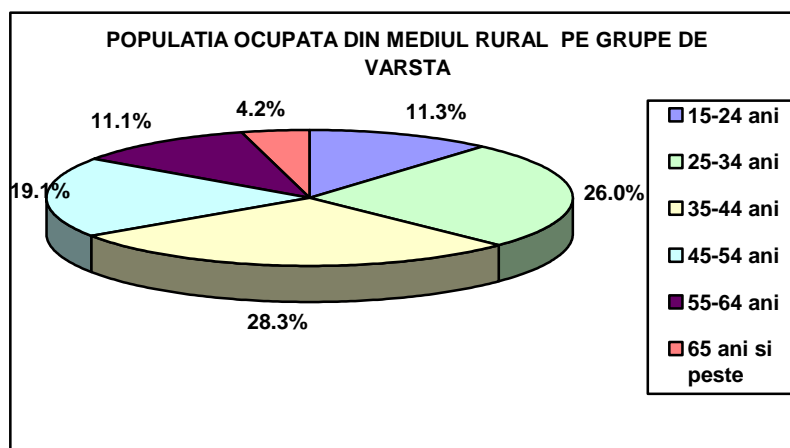
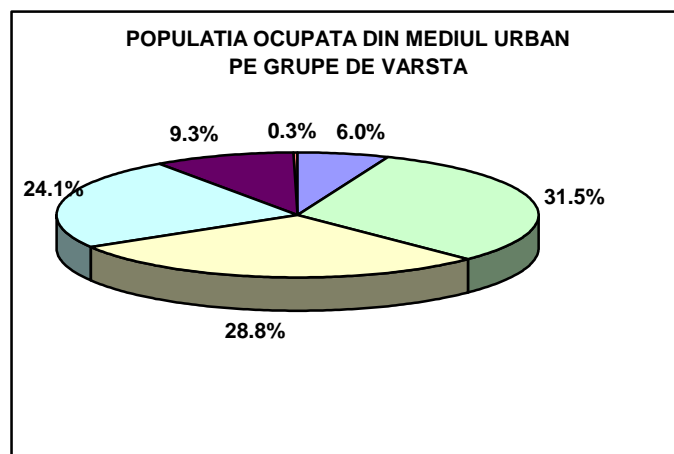
- % -

	Total populație ocupată	Grupa de vârstă					
		15-24 ani	25-34 ani	35-44 ani	45-54 ani	55-64 ani	65 ani și peste
Total Regiunea Centru	100,0	7,9	29,5	28,6	22,4	9,9	1,7
Salariat	100,0	7,9	30,7	29,5	23,3	8,5	0,1
Patron	100,0	-	31,9	26,9	29,3	11,9	-
Lucrător pe cont propriu	100,0	4,4	22,7	27,2	19,7	17,0	9,0
Lucrător familial neremunerat	100,0	21,1	27,7	15,2	10,9	16,1	9,0
Total mediu urban	100,0	6,0	31,5	28,8	24,1	9,3	0,3
Salariat	100,0	6,2	31,7	28,4	24,4	9,2	0,1
Patron	100,0	-	22,6	25,2	36,1	16,1	-
Lucrător pe cont propriu	100,0	3,8	29,8	36,6	15,8	10,8	3,2
Lucrător familial neremunerat	100,0	9,7	22,4	21,8	27,4	14,0	4,7
Total mediu rural	100,0	11,3	26,0	28,3	19,1	11,1	4,2
Salariat	100,0	12,8	27,9	32,5	20,2	6,5	0,1
Patron	100,0	-	54,1	30,9	13,0	2,0	-
Lucrător pe cont propriu	100,0	4,6	20,6	24,5	20,8	18,8	10,7
Lucrător familial neremunerat	100,0	21,8	28,1	14,8	9,8	16,2	9,3

Grafic 26

Grafic 27

Grafic 28

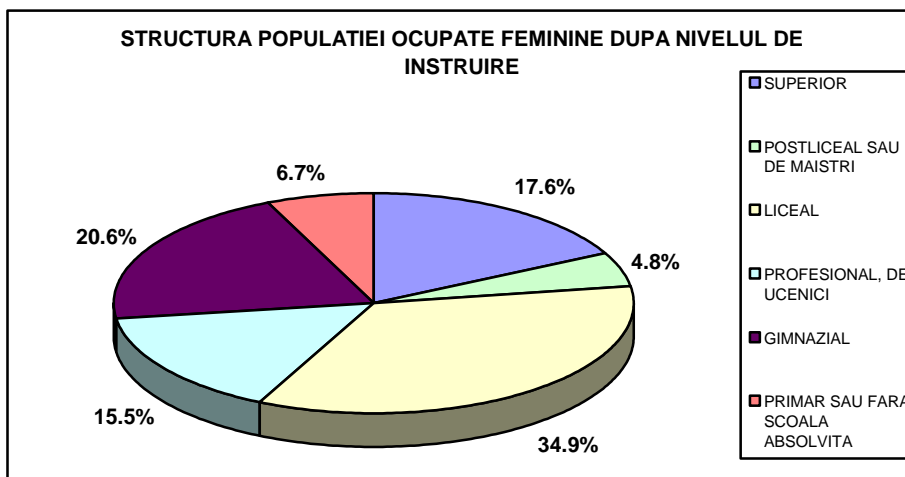
Tab. 12

**Structura populației ocupate din România după nivelul de instruire
în anul 2009**

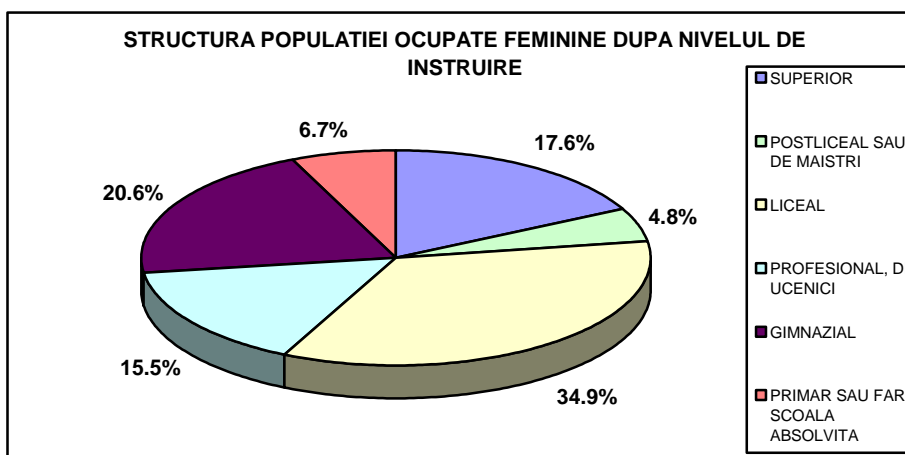
- % -

	Total populație ocupată	Grupa de vârstă					
		15-24 ani	25-34 ani	35-44 ani	45-54 ani	55-64 ani	65 ani și peste
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Superior	15,5	8,0	23,6	15,1	13,8	11,2	1,6
Postliceal sau de maștri	4,3	1,9	5,0	4,0	4,8	5,9	0,9
Liceal	31,8	34,6	31,2	42,4	33,6	14,8	1,4
Profesional, de ucenici	23,5	22,3	21,5	25,6	27,9	23,6	5,3
Gimnazial	19,1	27,6	16,0	11,6	17,3	34,3	37,3
Primar sau fără școală absolvită	5,8	5,7	2,7	1,4	2,6	10,1	53,4
FEMEI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Superior	17,6	12,4	28,5	17,1	14,9	8,9	0,6
Postliceal sau de maștri	4,8	2,7	6,9	4,4	4,6	4,3	0,3
Liceal	34,9	37,7	32,5	47,4	38,8	15,8	1,3
Profesional, de ucenici	15,5	17,5	14,6	18,0	18,6	10,8	2,1
Gimnazial	20,6	25,8	15,6	12,2	20,3	45,4	33,0
Primar sau fără școală absolvită	6,7	3,9	1,8	1,1	2,8	14,8	62,7

Grafic 29

Grafic 30

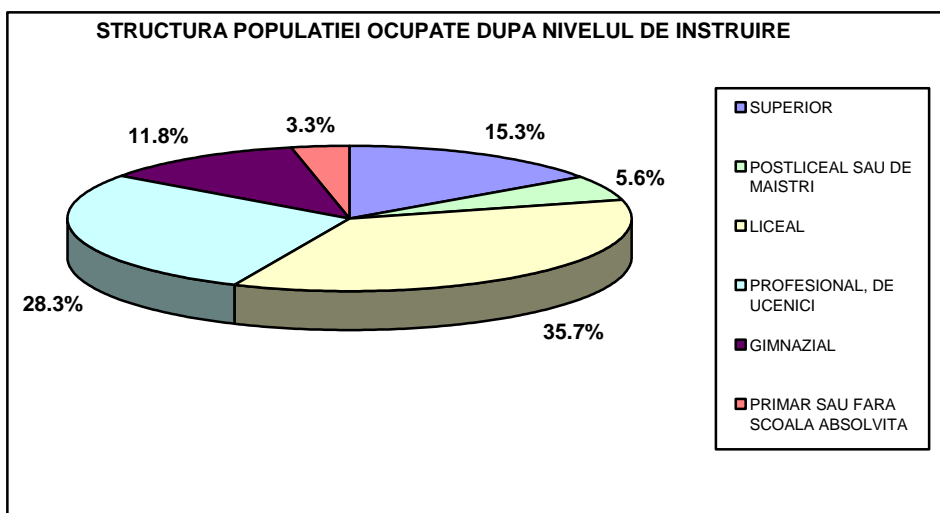
Tab. 13

**Structura populației ocupate din Regiunea Centru după nivelul de instruire,
în anul 2009**

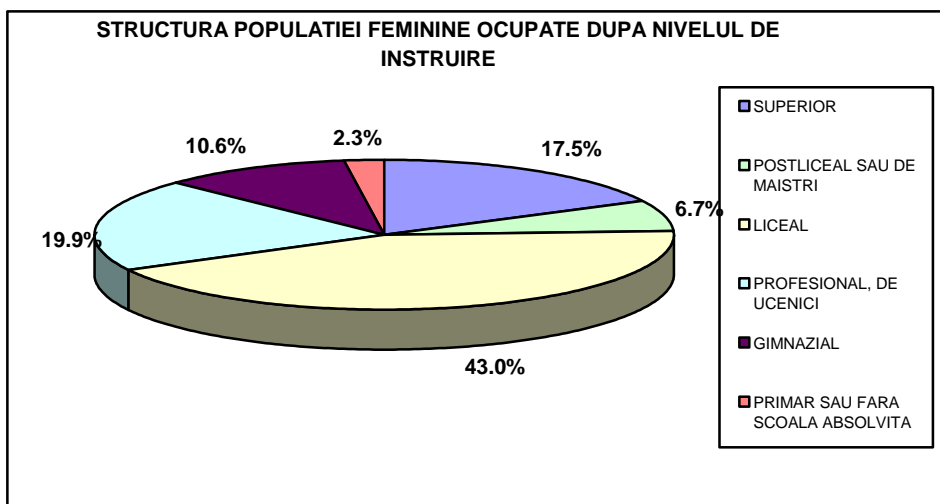
- % -

	Total populație ocupată	Grupa de vârstă					
		15-24 ani	25-34 ani	35-44 ani	45-54 ani	55-64 ani	65 ani și peste
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Superior	15,3	9,1	21,8	14,6	11,9	13,3	1,8
Postliceal sau de maiștri	5,6	3,9	6,7	3,8	6,2	8,3	2,0
Liceal	35,7	37,0	34,0	45,1	34,1	21,6	2,1
Profesional, de ucenici	28,3	28,2	25,8	27,1	33,1	31,8	9,8
Gimnazial	11,8	16,6	8,9	7,2	12,8	21,0	50,8
Primar sau fără școală absolvită	3,3	5,1	2,8	2,2	2,0	3,9	33,5
FEMEI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Superior	17,5	14,7	27,3	15,6	11,9	10,6	0,0
Postliceal sau de maiștri	6,7	6,8	10,0	3,9	6,5	6,1	1,2
Liceal	43,0	44,1	40,4	52,1	41,1	32,7	0,0
Profesional, de ucenici	19,9	19,0	15,7	21,0	26,4	16,7	4,9
Gimnazial	10,6	13,2	4,8	6,4	13,0	29,5	51,9
Primar sau fără școală absolvită	2,3	2,3	1,8	0,9	1,2	4,4	42,0

Grafic 31

Grafic 32

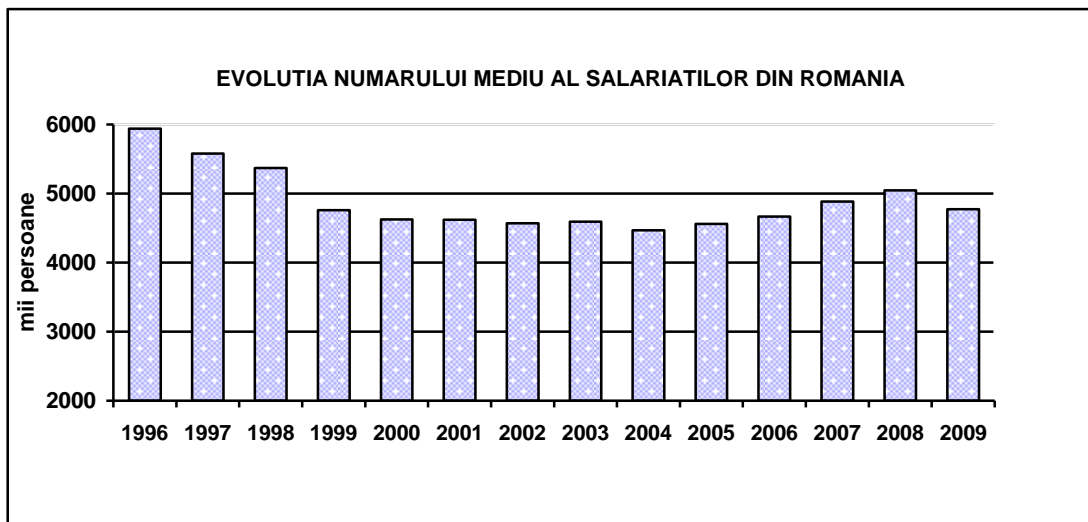

Tab. 14

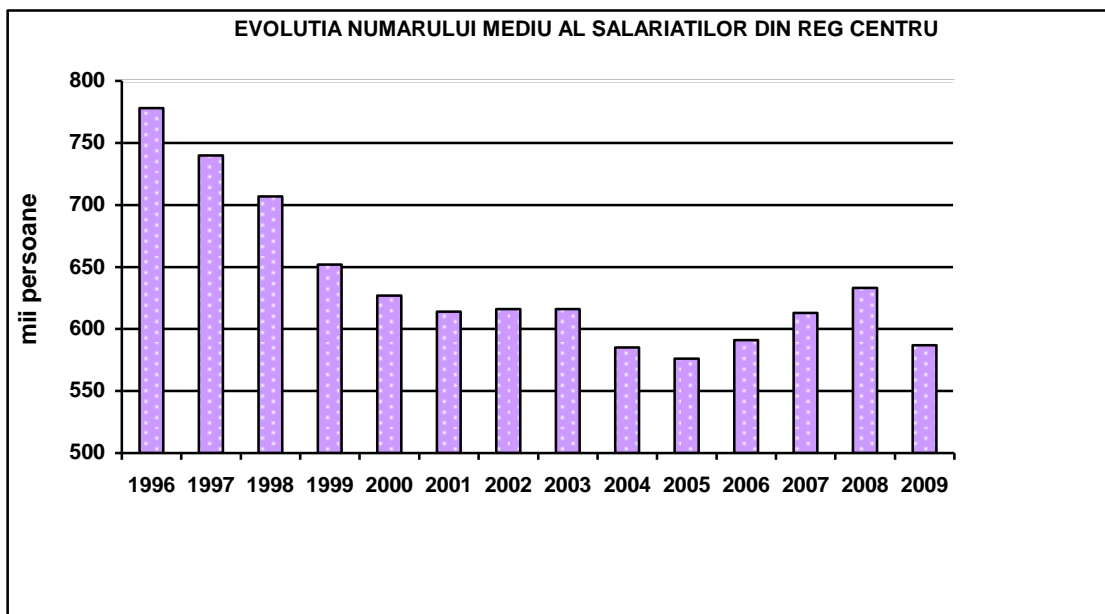
Numărul mediu al salariaților

- mii persoane -

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
România	5939	5369	4623	4568	4469	4667	5046	4774
Reg. Centru	778	707	627	616	585	591	633	587
Alba	117	96	90	88	88	87	92	84
Braşov	201	197	168	171	160	158	169	151
Covasna	65	63	52	52	49	48	51	48
Harghita	90	81	75	64	57	62	67	63
Mureş	163	142	129	131	124	126	131	125
Sibiu	142	128	113	110	107	110	123	116

Grafic 33

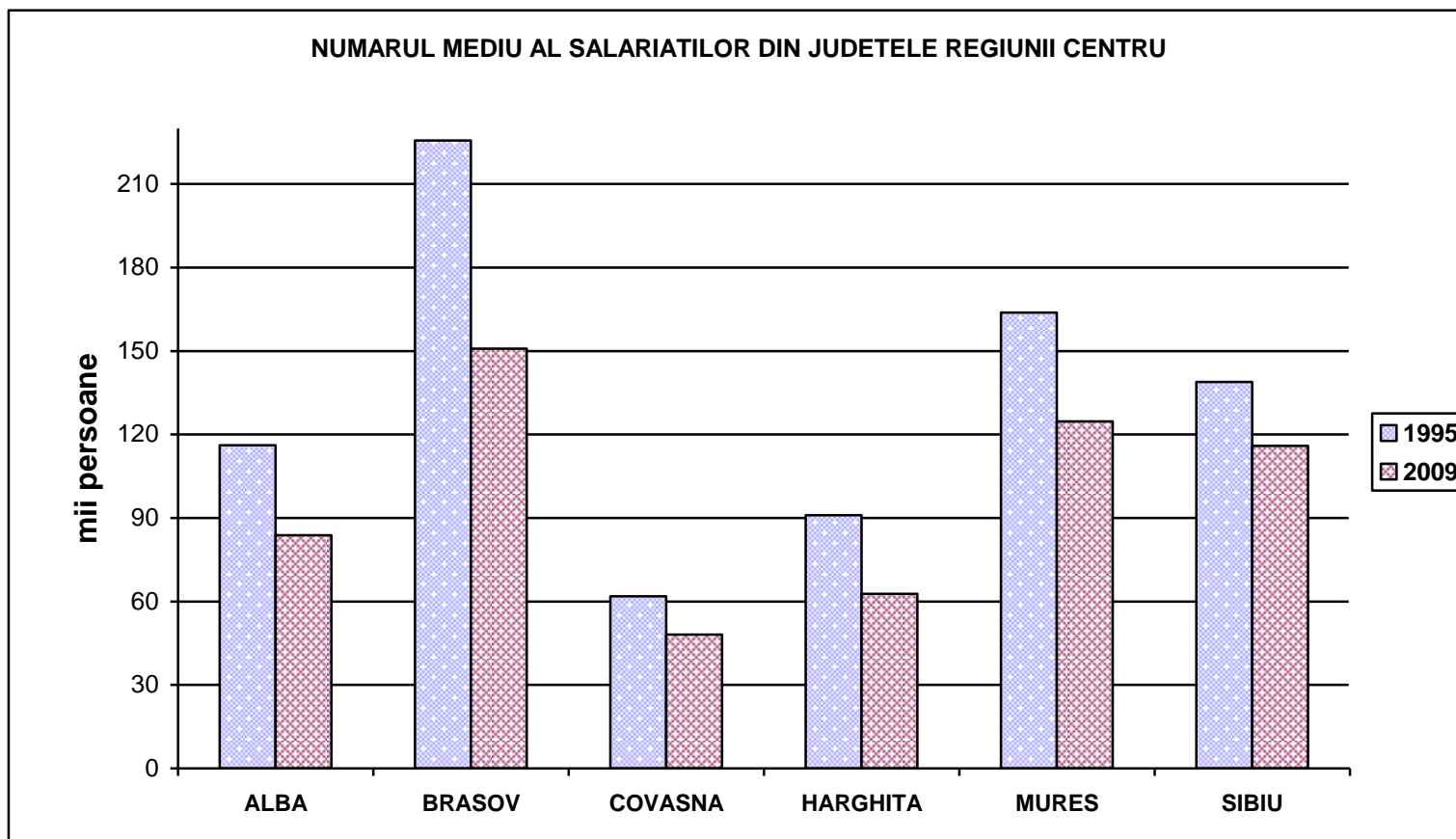
Grafic 34

Tab. 15

Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale

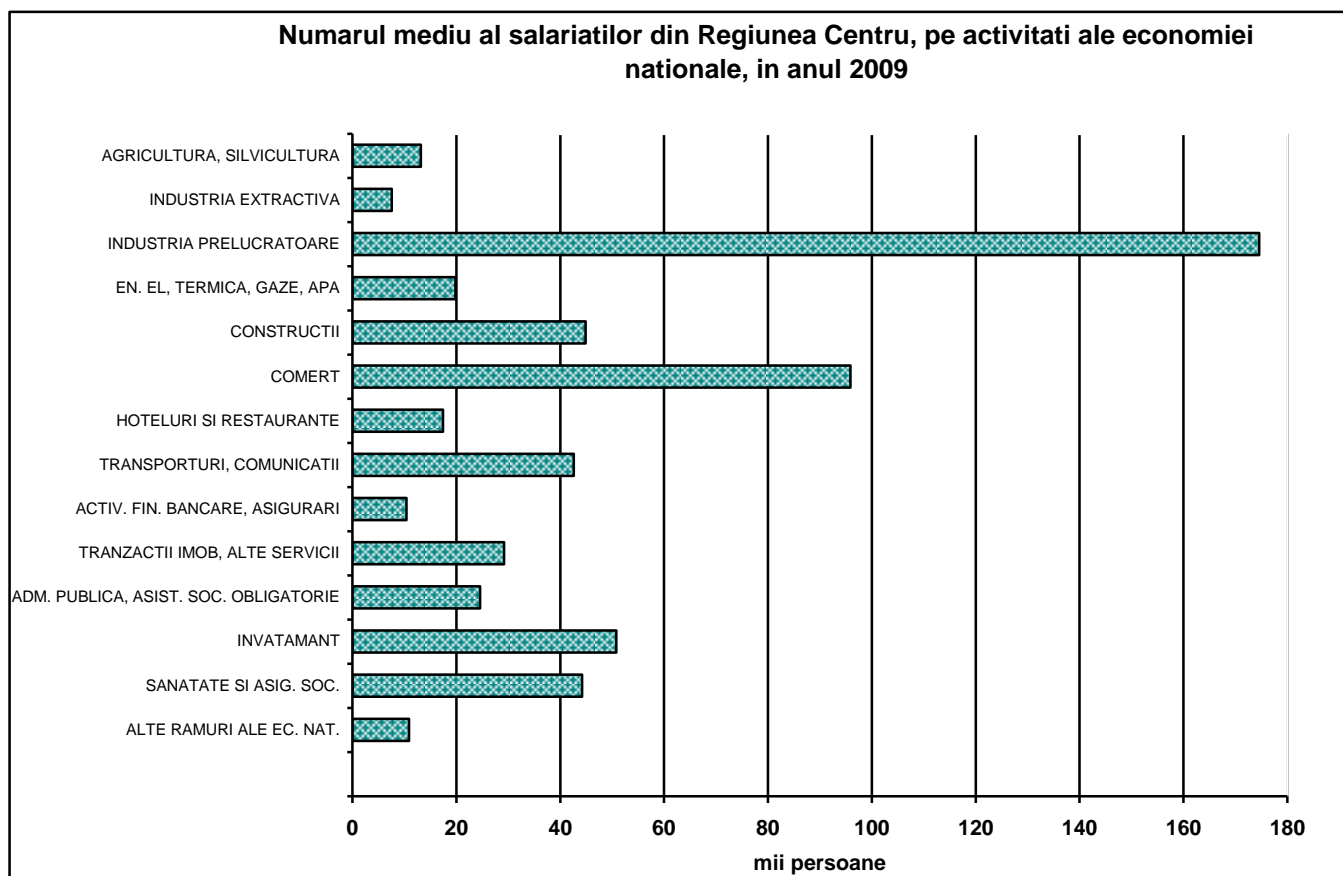
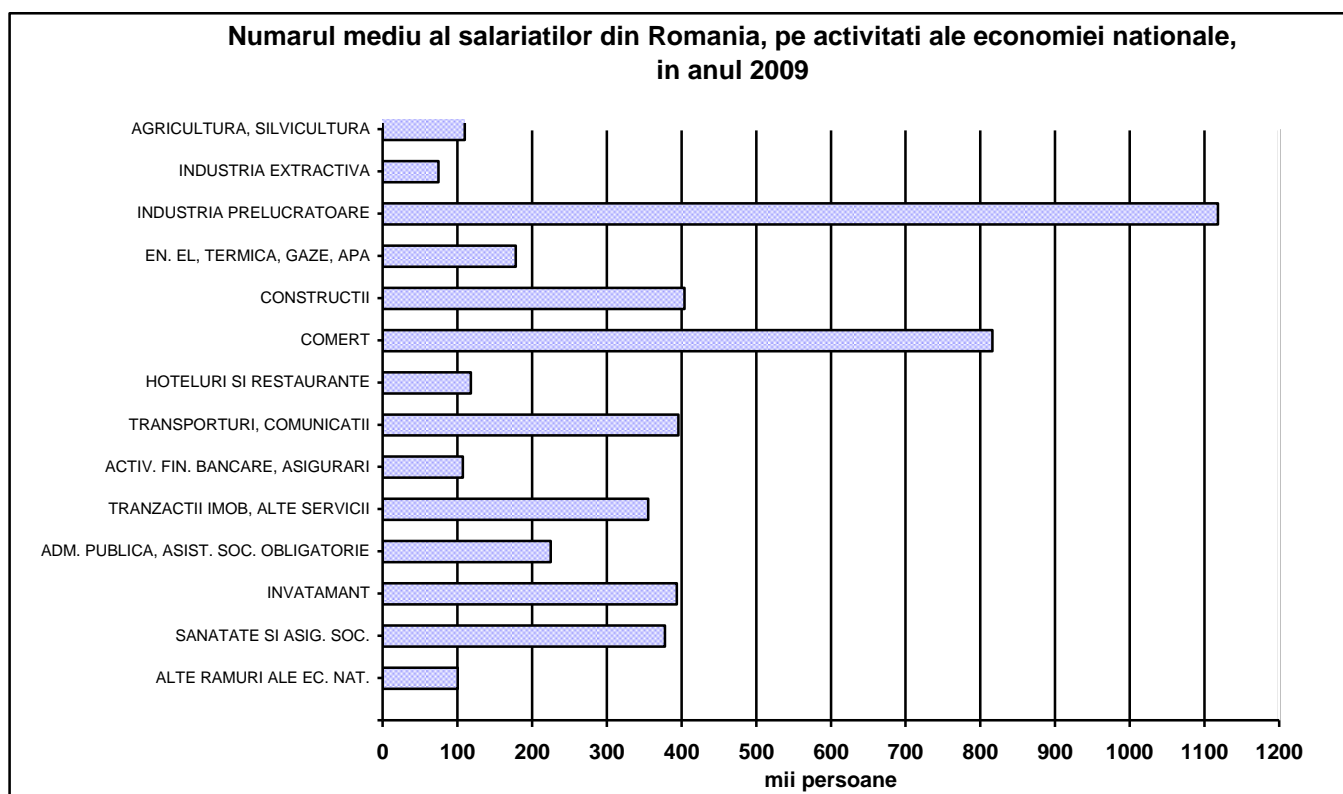
- număr -

	Reg. Centru		Alba		Brașov		Covasna		Harghita		Mureș		Sibiu	
	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009
Total economie	797,4	586,1	116,2	83,8	225,7	150,9	61,8	48,1	91,0	62,7	163,8	124,7	138,9	115,9
Agricultură , silvicultură și piscicultură	60,2	13,2	11,7	3,8	10,7	2,9	6,6	1,5	5,9	1,3	16,3	2,1	9,0	1,6
Industrie	407,3	202,0	58,9	31,1	127,5	46,3	31,0	19,1	42,8	22,7	75,2	40,7	71,9	42,1
Industrie extractivă	18,5	7,6	6,6	1,1	1,5	0,8	2,6	0,2	4,3	0,5	2,7	3,0	0,8	2,0
Industrie prelucrătoare	370,1	174,6	49,4	27,1	121,0	40,3	27,3	17,4	37,2	20,3	67,5	32,9	67,8	36,6
En. electrică, termică, gaze, apă	18,6	19,8	2,9	2,9	5,0	5,2	1,1	1,5	1,3	1,9	5,0	4,8	3,3	3,5
Construcții	39,7	44,9	6,5	5,6	12,6	13,8	2,4	2,9	3,4	3,0	7,9	10,1	6,9	9,5
Comerț	75,2	95,9	7,0	12,7	22,9	26,5	4,6	7,7	13,5	9,7	14,7	20,6	12,5	18,7
Hoteluri și restaurante	15,2	17,4	1,7	1,8	5,9	5,7	0,7	1,5	1,1	2,0	2,9	2,9	2,9	3,5
Transporturi,depozitare și comunicații	54,8	42,6	8,3	5,0	15,0	13,6	3,7	2,4	5,0	3,8	12,0	9,2	10,9	8,6
Activ. fin.- bancare, asigurări	8,2	10,4	1,5	1,2	1,7	2,6	0,8	0,7	1,2	1,0	1,7	2,4	1,4	2,5
Tranzacții imobiliare, alte servicii	10,1	29,2	1,7	3,3	2,8	9,2	0,2	1,7	0,8	3,0	3,0	5,0	1,5	7,0
Administrație publică, asistență socială obligatorie	15,7	24,6	2,6	4,1	3,3	6,1	1,4	2,1	2,9	3,0	3,0	5,1	2,5	4,2
Învățământ	54,8	50,8	8,0	7,0	12,7	12,0	5,3	4,4	7,3	7,2	11,9	11,6	9,6	8,6
Sănătate și asigurări sociale	38,8	44,2	5,5	7,1	7,8	8,8	3,9	3,4	5,7	4,9	9,7	12,7	6,2	7,3
Alte ramuri ale economiei naționale	17,2	10,9	2,6	1,1	2,8	3,4	1,1	0,7	1,5	1,1	5,6	2,3	3,7	2,3

Grafic 35

Grafic 36

Grafic 37

Tab 16

Numărul șomerilor la sfârșitul anului

- persoane -

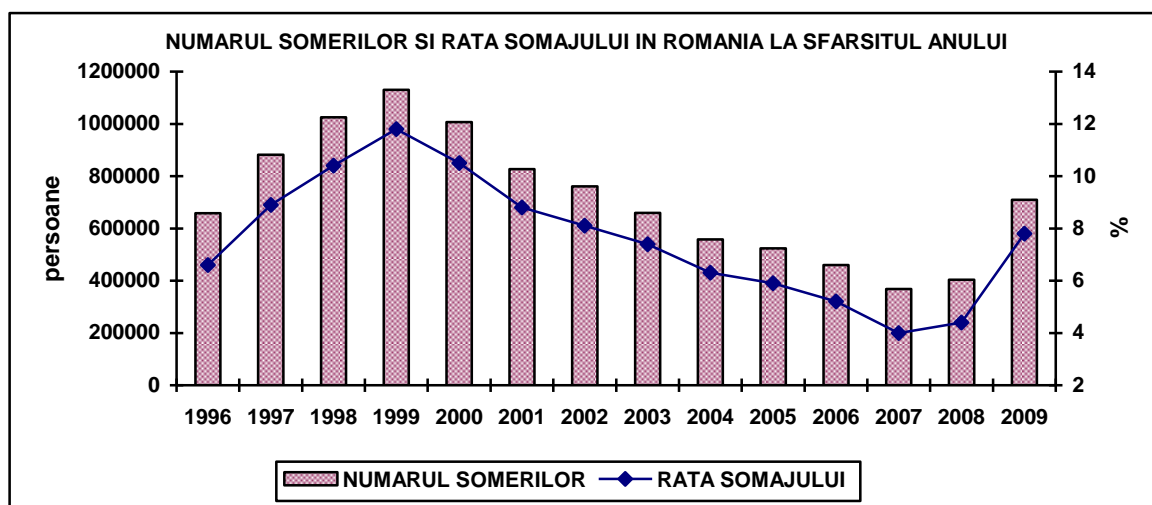
	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
România	657564	1025056	1007131	760623	557892	460495	403400	709383
Reg. Centru	76098	123417	122426	103282	85184	66988	57000	105439
Alba	9511	25077	26415	21480	18597	13011	12800	22767
Brașov	11335	24867	30693	32407	27405	15097	10700	21825
Covasna	4423	10539	11321	8865	7682	6561	6800	10408
Harghita	13232	16724	16102	10944	9511	10069	9300	15125
Mureș	23528	25830	18887	16554	10736	13082	11600	19999
Sibiu	14069	20380	19008	13032	11253	9168	5800	15315

Tab. 17

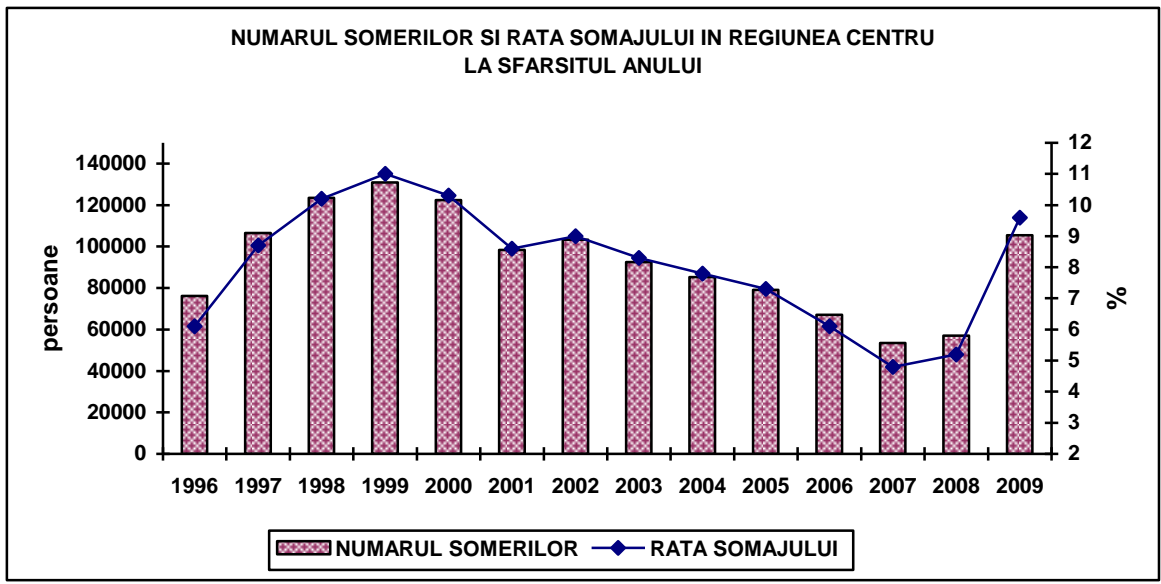
Rata șomajului la sfârșitul anului

- % -

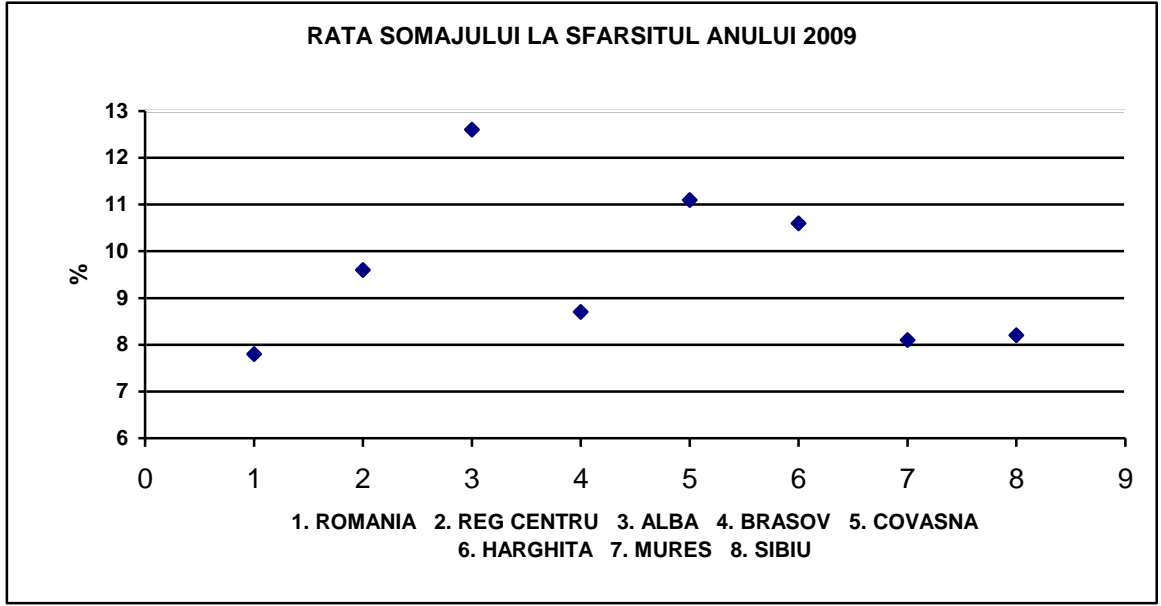
	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
România	6,6	10,4	10,5	8,1	6,3	5,2	4,4	7,8
Reg. Centru	6,1	10,2	10,3	9,0	7,8	6,1	5,2	9,6
Alba	4,5	12,7	12,9	10,8	10,0	7,1	7,1	12,6
Brașov	4,1	8,7	11,4	11,9	10,7	6,1	4,3	8,7
Covasna	4,3	9,8	11,2	9,2	8,1	7,0	7,2	11,1
Harghita	8,0	10,4	9,9	7,7	7,2	7,3	6,5	10,6
Mureș	8,2	9,6	7,1	6,4	4,4	5,3	4,7	8,1
Sibiu	7,0	10,8	10,3	7,3	6,3	5,2	3,1	8,2

Grafic 38

Grafic 39

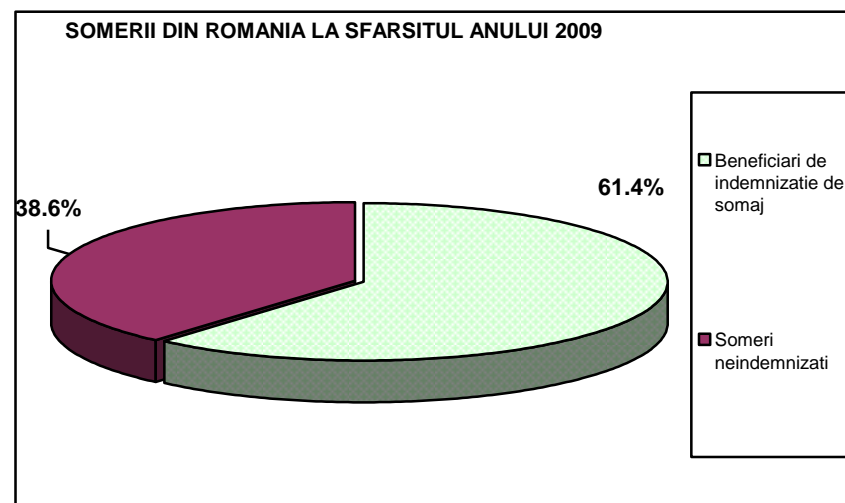
Grafic 40

Tab. 18

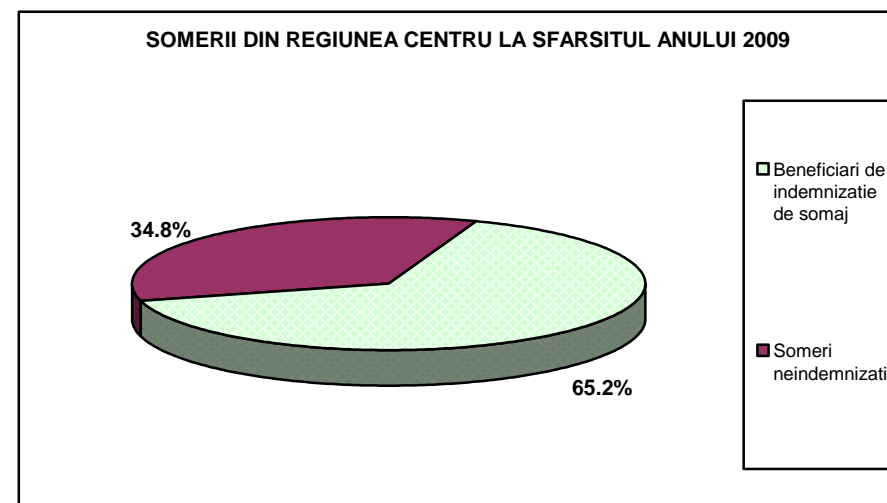
Șomerii înregistrați și rata șomajului la sfârșitul anului

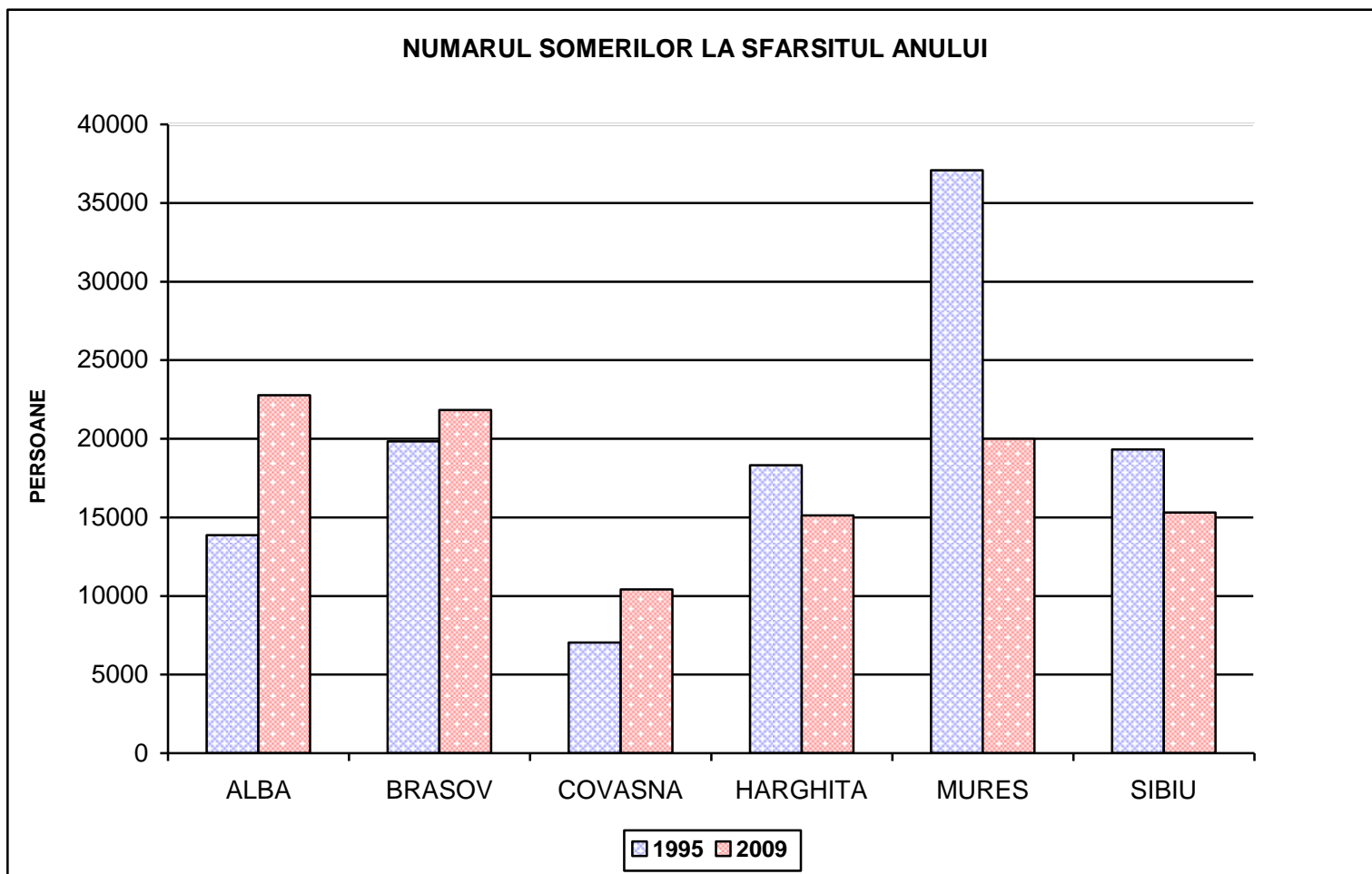
	România		Reg. Centru		Alba		Brașov		Covasna		Harghita		Mureș		Sibiu	
	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009
Total șomeri înregistrați	998432	709383	115450	105439	13867	22767	19840	21825	7029	10408	18316	15125	37087	19999	19311	15135
Beneficiari de indemnizație de șomaj, incl. plăți compensatorii	774221	435497	87898	68757	13461	16617	17761	13298	5336	5203	13871	10783	21373	11702	16096	11154
Șomeri neindemnizați	224211	273886	27552	36682	406	6150	2079	8527	1693	5205	4445	4342	15714	8297	3215	4161
Rata șomajului (%)	9,5	7,8	9,1	9,6	6,8	12,6	6,7	8,7	7,0	11,1	10,8	10,6	12,5	8,1	9,6	8,2
Rata șomajului în rândul femeilor	11,4	7,1	10,7	8,9	9,2	11,6	8,0	8,9	8,0	9,4	11,2	9,3	14,9	7,4	10,8	7,5

Grafic 41

Grafic 42

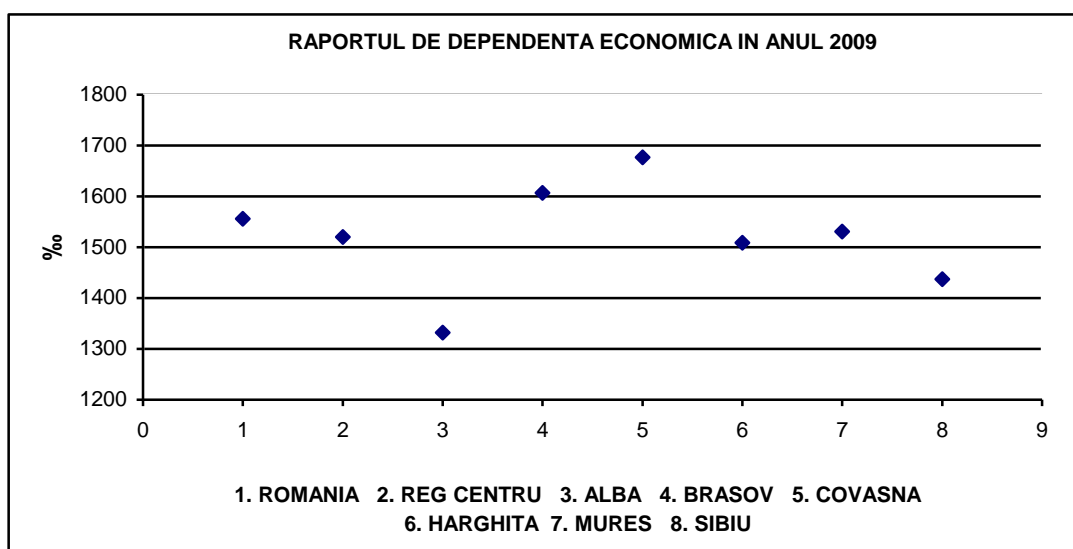
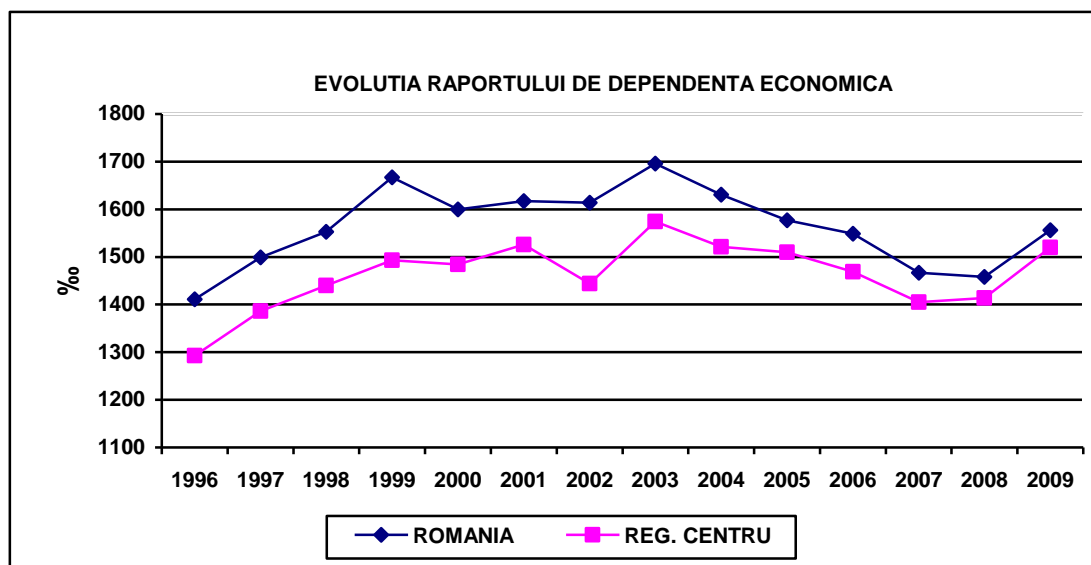
Grafic 43

Tab. 19

Raportul de dependență economică în perioada 1996-2009

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
România	1411	1553	1600	1614	1631	1549	1458	1556
Reg. Centru	1293	1440	1484	1444	1521	1469	1414	1520
Alba	1006	1317	1228	1186	1282	1215	1221	1332
Braşov	1425	1421	1637	1474	1603	1580	1491	1607
Covasna	1373	1384	1559	1582	1582	1626	1561	1677
Harghita	1274	1370	1340	1521	1663	1520	1428	1509
Mureş	1293	1476	1448	1444	1492	1469	1456	1531
Sibiu	1389	1637	1675	1543	1551	1457	1354	1437

Grafic 44

Grafic 45

Glosar

Populația ocupată civilă cuprinde, conform metodologiei Balanței forței de muncă, realizate de Institutul Național de Statistică, toate persoanele care, în anul de referință, au desfășurat o activitate economico-socială aducătoare de venit, cu excepția cadrelor militare și a persoanelor asimilate acestora (personalul M.Ap.N., M.A.I., S.R.I., militari în termen), a salariaților organizațiilor politice, obștești și a deținuților

Populația activă - din punct de vedere economic - cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste, care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii; include populația ocupată și șomerii BIM

Populația ocupată cuprinde, conform metodologiei „Cercetării statistice asupra forței de muncă în gospodării”, realizată de Institutul Național de Statistică, toate persoanele de 15 ani și peste, care au desfășurat o activitate economică producătoare de bunuri sau servicii de cel puțin o oră, în perioada de referință, în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii

Statutul profesional reprezintă situația unei persoane ocupate, în funcție de modul de obținere a veniturilor prin exercitarea unei activități și anume:

- **salariat**, persoana care își exercită activitatea pe baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială sau la persoane particulare, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, comision, etc.
- **patron**, persoana care își exercită ocupația în propria sa unitate, pentru a cărei activitate are angajați unul sau mai mulți salariați
- **lucrător pe cont propriu**, persoana care își exercită activitatea în unitatea proprie sau într-o afacere individuală, fără a angaja nici un salariat
- **lucrător familial neremunerat**, persoana care își exercită activitatea într-o unitate economică familială condusă de un membru al familiei sau de o rudă, pentru care nu primește remunerație sub formă de salariu sau plata în natură; gospodăriile agricole țărănești sunt incluse în această categorie de unități

Șomerii BIM, conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii (BIM) sunt persoanele de 15-74 ani, care în perioada de referință îndeplinesc simultan următoarele condiții:

- nu au loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;
- sunt în căutarea unui loc de muncă, utilizând în ultimele 4 săptămâni diferite metode active pentru a-l găsi
- sunt disponibile să înceapă lucrul în următoarele 2 săptămâni, dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă

Șomerii înregistrați reprezintă persoanele apte de muncă , ce nu pot fi încadrate din lipsă de locuri de muncă disponibile (Legea nr. 1/1991, cu completările ulterioare) și care s-au înscris la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă. Începând cu 1 martie 2002 este în vigoare Legea nr. 76/ 2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă.

Rata șomajului înregistrat reprezintă raportul dintre numărul șomerilor (înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă) și populația activă civilă (șomeri + populație ocupată civilă, definită conform metodologiei Balanței forței de muncă).

Rata șomajului B.I.M. reprezintă raportul dintre numărul șomerilor BIM și populația activă, exprimat procentual

Rata de activitate reprezintă raportul dintre populația activă și populația totală în vârstă de 15-64 ani, exprimat procentual

Rata de ocupare reprezintă raportul dintre populația ocupată și populația totală în vârstă de 15-64 ani , exprimat procentual

Raportul de dependență economică reprezintă numărul persoanelor inactive și în șomaj ce revin la 1000 persoane ocupate

ADR CENTRU, Str. Decebal, 12, 510093, Alba Iulia, România,
Tel.: (+ 40) 258 - 818616 , (+ 40) 258 - 815622, Fax: (+ 40) 258 - 818613
Internet: www.adrcentru.ro, www.regio.adrcentru.ro, e-mail: office@adrcentru.ro

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională.

Titlu proiect: Sprijin acordat în perioada 2009 - 2010 pentru OI din cadrul ADR implementarea și monitorizarea la nivel regional a POR 2007 - 2013

Editor: Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru

2010

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.